

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:r 33 (139)

Fredagen den 15 augusti 1890.

3:dje årg.

<p>Annonspris: 35 öre pr petitråd (10 stafvelser). För »Platssökande» och »Lediga platser» 25 öre. Utländska annonser 70 öre pr petitråd.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 kr. för kvartalet, med Iduns- Mode- och Mönstertidning 1 kr. 65 öre; postarvodet inberäknadt.</p>	<p>Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 61 47.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris: 15 öre (vid kompletteringar).</p>	<p>Byrå: Drottninggatan 48, 1 tr. Prenumeration sker i landsorten å post- anstalterna, i Stockholm hos red., i boklädorna och tidningskontoren.</p>
--	--	---	--	--

Frances Cleveland.

Den stora turistströmmen vältrar nu som bäst sina vågor öfver vårt land. Augusti månad är dess flodtid. Då gå de skiftande böljorna högst.

Skiftande? Ja, visserligen. Vi följas åt en dag, älskvärda läsarinna, ned till den liffiga Blasieholmskajen; vi söka ut en skuggig plats framför Grand Hotels fasad och dricka vår svalkande vinkobbel i skygd af lagerträden. Framför oss glittra strömmens vågor som ett fjälligt pansar i solens sken.

Här utanför vimla turisterna i brokigt kaos. Tyska, franska, engelska, italienska glosor korsa hvarandra, och herrarnes extravaganta resdräkter gifva damernas färgrika toaletter knappast efter. Äro tungomålen sju, så äro moderna sju gånger sju; ty af de främlingar, som resa, har enhvar sitt huvud för sig.

Hvad namn de bära, hvilka de äro — det fråga vi i allmänhet ej stort efter. De äro *turister*, rätt och slätt; det är ett släkte, som saknar börd och namn, jag hade ock så när sagt — kön. Men ibland händer det dock, att en autograf i hotellets stora främlingsbok väcker

ett rent individuellt intresse. Den ryktbare X — den bekanta madame Y...

Och här börja bekymren för tidningsreportererna. Nu måste interviewas; nu fordrar publiken uttömmande skildringar i »sin tidning».

Så var det här om dagen. Förre presidenten Cleveland med sin unga fru hade anlänt till hufvudstaden, berättade morgontidningarna. En president är en konungs vederlike, en presidentska bär en drottningens diadem — det var alltid något att intressera sig för. Och mrs Cleveland, det hade man ju längesedan sport, var därtill en drottning i skönhet, en drottning i behag, i smak, i god ton, i älskvardhet, ett helt folks favorit, en världsdels kvinnliga ideal — och se det var ännu mycket mera!

Men så kommo aftonbladen och rubbade illusionerna. Det var ej ex-presidenten och hans unga fru, sade de, som hedrade hufvudstaden med sitt besök, utan blott ett helt vanligt amerikanskt rentier-resepar, som bar det välbekanta namnet.

Hvilka hade nu rätt? Cleveland eller icke Cleveland? Det vill säga:

Bevara ditt hjärtas skönhet, och du skall förblifva evigt ung.

ÖSTERLÄNSKT ORDSPRÅK.

presidenten eller icke presidenten? Och för Idun ställde sig frågan: presidentskan eller icke presidentskan?

Nåväl — den gången var det verkligen icke-presidentskan! En ödets nyck hade endast sändt hennes varsel. Men när edra vackra ögon glida öfver dessa rader, kära läsarinna, då är det mycket troligt, att den älskvärda mrs Frances Cleveland — *den äkta* — redan är midt ibland oss. Ty hvarje dag väntas det höga amerikanska paret hit; Norge ha de redan genomströfvat.

Och för att då den unga främlingen bland svenska kvinnor må möta idel bekanta och vänner, har Idun i dag tagit sig före att presentera henne för sina läsarinna.

När i början af år 1886 för första gången det ryktet spreds genom de amerikanska tidningarna att Förenta staternas president, Grover Cleveland, ginge i giftastankar, blef man icke så litet förvånad. Vid den tiden var Amerikas främste medborgare en snart femtioårig man, och hans trogna landsmän hade så vant sig att finna det »Hvita huset» utan värdinna, att de nu hade svårt att sätta sig in i en annan tankegång.

Hvem var då fästmon? Hur såg hon ut? Var hon gammal eller ung? Öfverallt tusentungade frågor!

Och svaret lød: Frances Folsom — dotter af en ansedd advokat i Buffalo — 22 år — ung alltså, fint bildad, vacker och behaglig — smärt och lång — ljusbrunt, vågigt hår — intelligent, lifliga ögon...

Ah... Man var nöjd. Och än mera skulle man blifva det.

Presidenten hade gjort miss Folsoms bekantskap, då hon föregående vinter under en tids vistelse i Washington infördes i regentstadens förnämsta societet, och där med ens genom sin färgning och älskvärdhet blef en allmänt hyllad gunstling bland dem, som kommo i hennes närhet. Och hur det begaf sig — den allvarsamme gråhårsmannen (ty Grover Cleveland var redan då en gråhårsmän) kom ock att förra sig inom hennes trollkrets. Och därmed var han förlorad. Han gaf sig fången — på nåd och onåd.

Men nådens sol lyste ur klara ögon. När de första junidagarne smyckat Amerikas vida jord till fest, firades bröllop i Hvita huset, och Frances Clevelands späda lilla hand grep tag om den spira hon sedan med så mycket behag svingat, bedårande, underkufvande alla.

I dag är ej längre mrs Cleveland Förenta staternas presidentska, sedan förlidet år hennes mans mandat gick ut. Men hon har därför ej upphört att vara »landets första dame»; den ställningen har hon vetat att helt och obestriddt förvärfva sig under de tre åren i Hvita huset.

Och när kanske en snar framtid ånyo spelar Grover Cleveland upp på presidentstolen, då skall det amerikanska folket ej minst jubla ett välkommen åter den kvinna till mötes, i hvilken det lärt sig se inkarnationen af hvad deras fosterland eger förnämst af kvinlig älskvärdhet, skönhet och behag.

Ty i amerikanernes hjärtan är och förblir Frances Cleveland för evigt *drottning!*

J. N—g.

Australiska skaldinnor.

Tolkade för Idun af Karl Benzon.

II.

AUSTRAL

(Mrs. J. G. Wilson.)

Féernas land.

*Säg, minns du den sorglösa flock ibland,
som red öfver ängar och fuktig sand
en höstens dag i ett töcknadt solsken
att muntert söka féernas land?*

*I trädens toppar ej hördes en fläkt,
sin silfverton porlade bäcken käckt,
och fjärran i skogars dunkla gömslen
»prestfågeln» ringde sin morgonväkt.*

*På skuggande kvistar sken rimfrost hvit,
ormbunkar trånsjukt sig sträckte dit,
från mossklädda grenar en dämpad väl-
lukt
sig göt öfver klängväxtorangerit.*

*Till sist nådde kullarnes bryn vårt tåg,
O, härliga syn, som vår blick nu såg!
Långt nere, likt azur, det Stilla Hafvet,
från synrand till synrand i slummer
låg.*

*Och moln och skugga på hafvets slätt
en trollkraft ljuf hade söft så lätt,
och österut öar i purprad dimma
sig smögo till mjuka böljor tätt.*

*Vi sågo en lugn och spegelklar fjärd
och uddar, som daggen skänkt glitter-
gård,
och hvitnade resben af gamla vraket,
som för tjugu år se'n ändat sin färd.*

*Vår värld var så ren, så skön och så
blid,
till andakt manade stundens frid —
och synlig lofsång den store North Minster
själf höjer mot himlen till evig tid.*

*Så vände vi åter från skogars land
i ridt öfver ängar och silfversand,
ty så skön var vår jord i den gyllne
hösten,
att ej längre vi sökte Féernas land.*

En obligatorisk fara.

Några ord till mödrarna om vaccinationen och huru den bedrifves hos oss.

I.

För 16 år sedan utgaf med. d:r Alrik Törnblom en liten skrift, »Om smittkoppor och skyddsmedlen mot dem», hvilken intogs i det berömda verket »Ur vår tids forskning».

D:r Törnblom slutar sin förtjänstfulla broschyr med följande ord:

»— — — må hvar och en som i tal eller skrift söker bibringa andra den åsikten, att vaccinationen är skadlig, komma ihåg, att det gäller tusentals människolif, och att svaret blir tungt, om han byggt sin mening på hugskott.»

Låt mig därför med ens, för att fria mig från detta ansvar, förklara, att det ingalunda är min afsikt att kalla vaccination i och för sig skadlig, icke ens att, som likväl många medicinska auktoriteter gjort, draga i tvifvelsmål dess nytta, om hvilken jag tvärtom är ganska lifligt öfvertygad.

Det är om *de faror*, som kunna vara och faktiskt äro förknippade med vaccinationen, samt om det *väng*, vi i detta fall äro underkastade, jag helt förtroligt vill tala några ord med Iduns läsarinna, af hvilka många väl äro mödrar, som kanske ofta med bekymmer motsett den operation å deras barn, som kallas vaccination eller skyddskoppympling.

* * *

Om vaccinationens uppkomst är öfverflödigt att orda. Nästan hvar och en vet, att den i slutet af förra århundradet uppfanns af en engelsk läkare, d:r Edvard Jenness, och att den infördes i Sverige år 1801, hufvudsakligen på initiativ af professor Munck af Rosenschiöld.

Efter de oerhörda härjningar, som smittkopporna åstadkommit i Europa, mottogs uppfinnningen med jubel och gjorde ett verkligt segertåg genom världen, trots det motstånd som uppfinnningen, liksom allt nytt, mötte, egentligen från presterskapets sida.

Dess helande förmåga visade sig också snart och tydligt, äfven om Jenness dröm, att smittkopporna nu för alltid skulle vara försvunna, icke besannades.

Statistiken, med hvilken vetenskap man ju kan bevisa mycket, ådagalägger med ojäfviga siffror allt det goda vaccinationen uträttat. Redan år 1815 infördes vaccinationen obligatoriskt i Sverige, och detta vaccinations-tvång, som sannolikt den tiden var af nöden, existerar ännu.

* * *

Hvad är då att anmärka mot vaccinationen, och hvad är det för en fara jag talar om? Vi skola strax komma dit!

Redan tidigt började man tvifla om ympningens nytta och framför allt att frukta, det vaccinationen, på samma gång den undanröjde

faran för smittkoppor, skapade nya sjukdomar. Man sökte visa, att skrofler, tyfoidfieber, lung-sot m. fl. sjukdomar oftare drabbade de vaccinerade, och särskildt framhöll man den stora risken af, att ärftliga sjukdomar lätt genom vaccinationen kunde öfverföras från individ till individ.

Det uppstod nu i de lärds läger en häftig kamp för och emot vaccinationen, en kamp, som tidtals häftigt uppblussat och delvis ännu pågår, åtminstone i utlandet.

Vaccinationens förkämpar sitta ännu inne med segern, och det torde ej kunna förnekas, att man någorlunda vederlagt talet om vaccinationens stora faror, ja, om *all fara, då vaccinationen utöfas under sträng kontroll, med den största försiktighet och af verkliga kunniga vaccinatörer.*

Men häri ligger just knuten! Det är otvivelaktigt — och vaccinationens ifrigaste förkämpar ha ingalunda förnekat det — att sjukdomar verkligen öfverförts vid vaccination från barn till barn. Och hvilka sjukdomar!? Ofta sådana, som äro skräckfullare än själva smittkopporna.

När sådant skett, har det naturligen oftast berott på oförsvarligt slarf af vaccinatören, men det kan också bero på själva den omständigheten, att man hitills och ännu i allmänhet begagnat s. k. *humaniserad vaccin*, då svårigheten att med absolut visshet garantera dess ofarlighet är mycket stor.

Vaccinationen — i synnerhet i småstäder — och framförallt på landsbygden — sker slentrianmessigt och utan nödig kontroll. Denna viktiga sak är lagd i händerna på klockare och barnmorskor, och vid de s. k. vaccinationsmötena å landet har provincialläkaren väl rättighet, men ingalunda skyldighet att ens närvara.

Kan man under sådana omständigheter undra på, att faror uppstå, och att allmänheten visar misstro mot vaccinationen? Och har man icke rätt att yrka på, att den gamla lagstiftning, som angående skyddskoppypningen ännu är gällande i vårt land, bör med det snaraste ändras och reformer införas?

* * *

I kongl. förordningen angående skyddskoppypningen i riket af den 29 sept. 1853 stadgas i kap. 2, § 8, mom. c, »att till ympning endast får användas godt vaccinämne, taget af synbart frisk person och af barn, hvars föräldrar icke äro för smittosam sjukdom misstänkta».

Och i särskild instruktion för vaccinatörer tillägges, »att skall vaccinatören *alltid* icke allenast genom noggrann besiktning af det barn, från hvilket han vill taga ympämne, göra sig förvissad, att detta barn är fullkomligt fritt från allt hudutslag, utom det af skyddskopporna, och i öfrigt har sundt och kraftigt utseende, utan och genom sorgfällig efterfrågan (!) skaffa sig upplysning, huruvida barnets föräldrar eller syskon äro eller varit för någon smittosam sjukdom misstänkta».

Huru efterlevas nu dessa föreskrifter? Och *kunna* de ens efterlevas till fullo?

I städerna går det väl i allmänhet an, och särskildt i hufvudstaden är vaccinationen någorlunda väl ordnad.

Rikt folk låta sin husläkare sköta om saken. Andra gå på klinikerna, där *läkare* vaccinerar, och där man på begäran alltid kan få *animalisk* vaccin.

Men på landsbygden och i många småstäder! Där ställer det sig annorlunda. Den,

som skrifver detta, har under många år varit i tillfälle att se, huru det i allmänhet går till. Vaccinatörerna — klockare, barnmorskor och fältskärer — äro sällan kompetenta att mer än högst ytligt undersöka barnens helsa. Äro barnen blott för tillfället fria från hudutslag, så är allt bra, och mycket sällan försöker man utforska de ärftliga dispositioner, som kunna förekomma.

Det hela går på en höft. Själva ympningen verkställas ofta slarfvigt. Gammal vaccin användes ibland, lancetterna eller nålarne rengöras icke tillräckligt noggrannt, ja, det är icke så alldeles ovanligt att se okunniga eller vårdslösa barnmorskor använda af var eller blod grumlad vaccin.

Hvem kontrollerar dem? Ingen! Jag har till och med en gång varit i tillfälle se en fältskär i en större stad — vid ett fall då vaccinen å vaccindepöten tagit slut — sälja vaccin till en barnmorska, hvilken vaccin vid närmare undersökning befanns vara ingenting annat än — saliv.

Vid den s. k. »aftagningen» — då koppan skall öppnas och ympämnet uttagas för att användas å ett annat barn — eger ofta den största ovarsamhet rum. Och detta ehuru hvarje vaccinatör borde veta, att den allra ringaste förening af vaccinen, i synnerhet af blod, gör denna oduglig, ja farlig.

* * *

Då vaccinationen skötes på detta sätt, kunna stora vådor uppstå. Och hvem gälla dessa vådor? Det dyrbaraste vi ega — våra barn.

Och dessa vådor *måste* vi underkasta oss. Lagen tvingar oss därtill, dels vid vite, dels genom att i fall af tredska vädja till våld. Och om vi söka undandraga barnen vådorna genom att trots allt uraktlåta vaccinationen, stänger skolan sin dörr för detta barn.

Men hvilken garanti ger oss lagen å andra sidan? Ingen.

Hvilka äro då de reformer vi böra fordra i denna sak? Jag skall i en kommande artikel i korthet omnämna dem.

G.

Iduns panoptikon.

Blondin eller brunett?

Till brunetten ville jag säga:
»Om jag vore furste!...» Och
till blondinen: »Om du älskade
mig!...»

Francisque Sarcey.

Quin dam! Har naturen gjort er till brunett? Näväl, gå då i dag förbi Iduns panoptikon. Det skall måhända orsaka er lika mycken smärta, som den nål, hvarmed ni en gång insatte edra första örhängen!

Är ni blondin däremot, så läs dessa rader, läs dem om igen och lägg i afton med tillfredsställelse ert vackra hufvud på kudden!...

* * *

Med sin spirituella penna gaf oss nyligen min väu — eller kanske rättare väninna — »Masque de fer» en idé om subkutan insprutning af parfym.

Jag minns ej, om hon särskildt nämnde *myskens* egenskaper: mysken framkallar älskvardhet och begär efter nöjen.

Men vetenskapen hade långt förut upptäckt en annan sak, och det var, att från blondi-

nernas och brunetternas kroppar utströmma olika dofter. Från blondinen utgår en afgjordt mysk-artad lukt, från brunetten däremot en viss, egendomlig odör af... blåsyra. (På min heder, jag skämtar inte!)

Naturligtvis följer häraf, att alla blondiner äro älskvärda och nöjeslystna.

* * *

Men ej nog härmed!

För att riktigt visa oss blondinens förträfflighet, kommer vetenskapen i dessa dagar med nya rön. I en ungersk fysiologs skepnad påstår den, att blondinernas antal förminskas. Det förminskas i oroväckande grad. Se här: *medan af 100 brunetter 79 äro gifta, ha af 100 blondiner endast 55 sökt äktenskapets hamn.*

Deras värde ökas som en fin, utdöende växtart!

* * *

Man älskar alltid motsatsen till sig själf. Den blonde drar sig gärna till den mörka, och den mörke söker helst blondinen.

På samma sätt med nationerna. I Norden måla konstnärerna Afrodite med nattsvart hår. I södern ger man skönhetsgudinnan ett hår med ljusa, silkeslena skiftningar och vecka förtoningar. Vi afbildade Eva såsom brunett; sydländingen målar henne till blondin.

I Paris är idealet af färging »une blonde enfant». Alltid blond — blond och rosig!

Nous allons chanter à la ronde,
Si vous voulez,
Que je l'adore 'et qu'elle est blonde
Comme les blés...

sjunger Alfred de Mussets Fortunio och med honom alla Frankrikes poeter. »Blondinen väcker drömmar», säga de.

* * *

I Paris finnes det ytterst få kvinnor, som äro blonda, men *alla vilja ändå vara det*. Hur skall man då bära sig åt? Ingenting är enklare. Man *färgar* sitt hår — »man», d. v. s. om man är aktris eller vill spela någon roll i modets värld.

Träffar ni nu under turist-tiden en fransyska med ett glänsande hår i Makart-stil... åh, hvilken bronsfärg!... så kan ni vara öfvertygad om, att damen i fråga ej fått den hårnansens af sina föräldrar, men väl af någon frisör eller essencefabrikant.

En grundlig färgningsprocedur under två veckors tid, ett förnyande en gång hvar 8:de dag, — rakt ingenting annat! — och man är beundrad af hela världen för ett hår, som kommer en att tro, att någon af Tizians madonnor tagit mänsklig gestalt!

* * *

Min blonda läsarinna! När en ung man en dag gör er den gamla, kända frågan — om ni vill göra honom lycklig — så har ni nu rätt att mera öfverväga ert svar, än hvad måhända er moder eller edra systrar gjort.

Er blonda race försvinner, och I blifven allt mer uppskattade.

I Tyskland märkes ett starkt aftagande och i England — påstår ungraren — kommer om 200 år ingen blondin mer att finnas kvar. Om 500 år skall den allra sista blondinen se dagen — — en liten, älsklig, mysk-

doftande och nöjeslysten bebé från — — —
Sverige?

Nom de . . .

Medan jag höll på att fullborda min signatur, hade min kusin — hon är brunett! — smugit sig bakom min skrifbordsstol.

Jag såg upp och dolde antagligen ej en viss blygsel. Ty hon knyckte på sitt vackra hufvud och utbrast:

»Ja, rodna du! Åh, hvilka dumheter! Du ser ju själf, att det är brunetterna som mest bli gifta! Hvarför bli manne blondinerna det mindre ofta, ifall de vore så förträffliga?!»

— — — Den frågan vågar jag inte själf besvara. Jag hänskjuter den till Iduns läsarrinnor af alla kulörer och afvaktar insändande af svar.

Nom de plume.

Återskänkt.

Skiss af *Mathilda Roos*.

(Forts. från föreg. n:r.)

»Ja, det tror jag», svarade fröken Gillberg, som ej så lätt gaf med sig, »det tror jag, på sitt sätt. Fast jag erkänner, att det fordras mycken storslagenhet i sinnet för att fatta det. Mänsklighetens sak är ju äfven min. Således, ni sätter er in i förhållandena, ni tänker: Jag har egt Signe så och så många år, nu är hon borta, nu är hon endast ett vackert minne, men på det vill jag lefva. Och så vårdar ni det som er käraste skatt, och på så sätt är Signe i själfva verket icke död för er. Sedan släpper ni er egoistiska sorg och går upp i det stora hela, mänsklighetens stora sak och känner, att hur anspråkslös er ställning än är, hjälper ni dock till med utveckling till frihet och lycka, om ni blott gör er plikt. Och när den är fylld och ert lif är slut, blir ert öde detsamma som alla andras, hvarken bättre eller sämre: ni återgår till jord, ni såväl som lilla Signe och vi alla. Och det kan jag inte alls finna svårt eller fruktansvärdt. Ja, detta är nu sanningen, nakna sanningen, och om den än är litet karg och kärf, så kan ni dock vara säkra på, att den är den bästa grund, man kan bygga sitt lif på. Men föredrar ni de vackra fablerna, så, för all del, låt inte mig inverka på er, jag ansåg det blott som min skyldighet att upplysa er, men, som sagdt, det är inte något skäl att ändra lifsåskådning. Jag trodde bara, att en person som ni, hvilken, trots allt släp med arbete och sömnd, varit så road af att läsa och följa med sin tid, skulle ha litet modernare uppfattning.»

Fru Lundell svarade ej genast. En häftig rodnad hade uppstigit på hennes nyss så bleka kinder, och hennes ögon brunno dystert. Det var, som om hon gripits af en plötslig inre feber.

»Jag kan inte tvista med fröken», sade hon slutligen, »ty jag har hvarken er bildning eller ert skarpa hufvud. Men *det* vet jag, att om ni har rätt och jag orätt, så . . . så . . .»

»Så?»

»Så vet jag ingenting, som skulle hindra mig från att nu taga lifvet af mig. Ja, om jag trodde, att ni hade rätt, skulle jag ögonblickligen döda mig, det kan jag försäkra er . . .»

Fröken Gillberg kände sig något obehagligt stämd. Jag har gifvit fast, stadig föda åt en, som icke kan tåla annat än mjölkmat, tänkte hon inom sig, det är alltid dumt gjordt och därmed gagnar man ej sin sak.

»Kära fru Lundell», sade hon vänligt, »tag inte mina ord på det sättet! Bry er inte om, hvad jag sagt! Hvar och en har ju sin lifsåskådning, och ni kan väl förstå, att man alltid tror sin vara den rätta. Behåll ni er så kallade barndomstro, det finns ju så många, som äro lyckliga med den. Farväl nu», fortfor hon, i det hon grep fruns motvilligt framräckta hand, »jag måste gå till skolan. Men kan jag inte på något annat sätt vara er till hjälp?»

»Åh nej tack . . . det är ju så litet . . . och jag har ingen sömnd i dag . . .»

»Ja, som sagdt, kom ihåg, att jag så gärna står till er tjänst, om ni vill något. Farväl nu och, om ni inte kan inse, att jag har rätt, så bry er inte alls om, hvad jag sagt! Farväl!»

Hon tryckte ännu en gång fruns hand, såg på henne med en vänlig och deltagande blick, nickade åt henne i dörren och aflägsnade sig därefter.

Då fröken Gillberg gått, vände sig frun mot bädden och stod en lång stund orörlig, stirrande på den döda . . .

Hu, hvad lilla Signe plötsligen såg död ut — hur blekt och grafiskt var icke det lilla ansiktet med de slutna ögonen och den stela, halföppna munnen! Hur tomt hela rummet föreföll henne! Det var, som om alla minnen slocknat, det var, som om Signe kommit så långt bort, som om något stort, mörkt, formlost, obarmhertigt gripit och slukat henne . . .

Hon satte sig på en pall, lutade hufvudet i händerna och började tänka. Under några ögonblick glömde hon nästan Signe för att blott öfverlemnade sig åt det dystra grubbel, fröken Gillbergs dystra ord väckt hos henne.

Den ena tanken gaf lif åt den andra. Så småningom lemnade hon aldeles det närvarande och fördjupade sig i det förflutnas minnen. Liket en lång, sorglig procession tågade de förbi henne, det ena efter det andra trängde sig in på henne, som minnen bruka göra, hviskade med röster, som för längesedan tystnat. Och för hvarje minne, som steg upp och försvann, blefvo hennes tankar bittrare och bittrare, och ur djupet af hennes hjärta ropade ett hårdt, anklagande: »hvad vill du mig, hvarför har jag lidit så gränslöst för din skull, om allt skall vara slut, när vi stoppas ned i jorden?»

Hon ser sig själf, en 17-årig flicka, fader- och moderlös, ensam utkastad i världen, kämpande en fruktansvärd strid mot fattigdom och frestelser. Hon frammanar bilden af sitt första lilla hem som nygift, hon kan änyo känna den lycka hon erfor öfver att vara sin egen, fri från förödmjukelser, älskad och omhuldad. Men denna glädjestråle slocknar hastigt; sjukdom och död komma in i hennes hem och sätta sig som efterhängsna gäster vid hennes hård. Gång på gång får hon smaka modersglädjen endast för att strax därefter vaka vid en dödsbädd. Hennes lynne blir sträft och dystert, hon kan ej höja sig öfver lidandet, luften i rummet är kväfvande och tung . . .

Så kommer en annan period; död och sjukdom aflägsna sig och synas ej till på en tid. Hon får två små barn, en gosse och en flicka, friska och vackra, hon är lycklig igen, de sorgliga minnena blekna bort, hon tror änyo på lifvets glädje . . .

Men då kommer plötsligt olyckan och krossar allt det, hvarpå hon byggt sina förhoppningar. Hennes man dör till följd af en olycks-händelse, och nu står hon änyo lika hjälplös, som då hennes föräldrar gingo bort, endast att hon nu har två barn att försörja, att hennes hjärta är krossadt och hennes lifskraft bruten.

Hvilket lif, som nu började! Hvilka ansträngningar att hålla sig uppe! Hvilket sökande efter platser, hur många förkastade planer, hur många misslyckade försök!

Och sedan, när ändtligen ett af hennes försök lyckats, hvilket slaffif af arbete . . . arbete . . . arbete . . .!

Ännu hade hon dock sina barn, och om hon än icke fick mycken tid att vara tillsammans med dem, så voro de likväl det enda, som gaf mening och innehåll åt hennes glädjefattiga, sträfsamma lif . . .

Men de gamla gästerna, sjukdom och död, hade icke glömt henne; de kommo igen för att kämpa med henne under långa, sömnlösa nätter, under ångestfulla, nervpinande arbetsdagar, och lemnade henne icke, förrän hon släppt ifrån sig sina bägge älsklingar, först den lille gossen och nu senast det sista hon hade kvar: lilla Signe.

Då hon genomgått denna sträcka af minnen och återkom till verkligheten, grep henne änyo den halft domnade förtviflan öfver hvad som skett; med ett otydligt utrop störtade hon upp och började gå af och an i häftig sinnesrörelse.

Och ett lif, sådant som hennes, ett lif af nästan uteslutande bekymmer och lidande, skulle icke ha någon annan mening, något annat mål än att upphöra med döden? Då hon lidit slut, skulle tillintetgörelsen gripa henne, liksom den förut gripit alla hennes kära, — tillintetgörelsen skulle vara meningen med hennes lif, den återförening, på hvilken hon hoppats, den ersättning hon skulle få för allt, hvad hon här förlorat! . . .

(Forts. o. slut i nästa n:r.)

”God ton”.

En hvardagsstudie.

»Det hör till god ton.»

Hur ofta undslipper ej detta bevingade ord världsdamen, hur ofta modern, i synnerhet modern åt giftasvuxna döttrar.

Vore det icke bättre att säga: Detta hör till falsk ton?

Det konventionella språket är lögnens språk.

Hur beklagar icke fru rådmanskan B. på det hjärtligaste och mest öfvertygande sätt, att fru doktorinnan Z. fick göra sitt besök förgäfvets, emedan hon ej varit hemma. Och ändå hade hon suttit hemma i sin våning och ej förr i reflektionsspegeln fått syn på fru doktorinnan, än hon gaf sin tjänstflicka befallning att säga, att hon var borta. Och vid dessa hjärtliga försäkringar glider en skarp, forskande blick öfver fru doktorinnans nya kappa.

»Ett präktigt tyg, och så bra den kläder se'n», läspar fru rådmanskan, medan hon sanningen borde säga: »Ett aldrig så dyrbart tyg kan inte dölja din fulhet.» Och då hon viker om nästa gathörn, stöter hon rakt på kanslipresidenten H:s fru. Återigen samma hjärtlighet. Först och främst gratuleras hon med anledning af herr kanslipresidentens befordran — i går afton ännu var fru rådmanskan B. så förbittrad öfver just denna »människas» befordran, att hon två gånger stack sin herr gemål i handleden, då hon skulle sy i en ursliten manschettknapp, innan han gick till klubben.

Den »goda tonen» finner äfven sin väg till barnkammaren. Der läres lille Fritz redan att säga den gamla, kantiga fröken L. söta ord, kalla henne sin käraste tant och smeka hennes

knotiga kinder. »Jag vill inte, jag tycker inte om den där tanten, som skrattar med det ena ögat och gråter med det andra!» Fritz, olyckliga barn, det hör ju till »god ton», eljes kommer du inte fram i världen!

Talmiguld, idel talmiguld! Hjärtat vet ingenting af de ljufva smekorden, det förblir kallt och likgiltigt. Den ständiga lögnen gör det förtorkadt och afsliter alla trådar, som skulle förena det med människorna.

Han var föräldrarnes solstråle. Från solens uppgång till den sista strålen förglimmat i vester, förde mästarens hand släggan. — Ja, deras Karl skulle bli en högt uppsatt, bildad man, han skulle icke som fadern i den sotiga verkstaden få smedens hårda valkar i sina händer. Och lyckliga möttes föräldrarnes blickar, då de under tusen försaker kunde skicka sin herr studenten en mödosamt förvärfvad sparpennning. Och åren gingo. Tidigt åldrade genom det hårda arbetet, sågo föräldrarna lyckliga upp till sin Karl, som sitt ålderdomsstöd och tröst. Karl blef häradsbörding i B. »Har mycket att göra, den nya sysslan, ser mor, den är svår», tröstade den gamle mästaren den sorgsna modern, då på månader inte en rad kom från Karl.

Men nu kom ett elegant bref, ett guldkantadt kort med tillkännagifvande af Karls förlofning med fröken v. C. De gamla stålbrillorna ville inte hålla sig riktigt kvar i det glesa håret, allt högre sköt hon upp dem i pannan, den gamla, medan hon stafvade samman de sirliga bokstäfverna till ord. Förlofvad!

Bröllopet var nära, det skulle försiggå i all stillhet, eljes måste de »gamla» också följa med; mannen med de valkiga händerna skulle trycka unga fruns sammetsand... nej, tarfliga, gamla människor passa icke, där plyschmattor täcka golven och »god ton» som en parfymfläkt fyller rummen.

Stackars gamla föräldrapar! Ensamt och dystert förinna timmarne i den trånga prydnadslösa kammaren och då i qvällsstunden den trötta handen tungt sjunker ned, ge sig tankarna på flykt; hur innerligt kär er gosse varit er hur främmande han nu blifvit. Hur skulle icke edra hjärtefibrer darra, om ni kunde mana bort denna kalla, främmande bild, om i den egna verkstaden den sotige sonen förde släggan bredvid fadern, om han en gång hemfördt till eder en god, enkel och duktig hustru, som ärat faderns valkiga hand och de sotiga arbetskläderna...

»God ton»? Nej hårdhet i känslan, det är rätta ordet. Endast hvad ett ädelt sinne bjuder och det rena hjärtats känslor mana kan med rätta kallas »god ton».

En salladsartikel.

(Slut fr. föreg. n.r.)

Valeriana oitoria, Vårsallad. Genom bladens lösa byggnad är växten, i synnerhet om våren, särdeles tjänlig till sallad.

Veronica anagallis, Vattenärenpris; spåda bladen.

Veronica beccabunga, Bäckböna; i bäckar, diken, vid källor, där den håller sig grön under snön; de unga bladen användas antingen ensamma eller i blandning med krasse. (Blomningen bör förhindras genom att afskära knopparne.)

För fullständighetens skull, och emedan de flesta ofvan anförda växter egentligen blott kunna användas om våren och försommaren, då däremot svamparne hafva sin bästa tid under skördetiden och eftersommaren, anföras äfven några svampar, som äro lämpliga till sallad. Att ännu många andra kunna begagnas, är utom all fråga; men dels är här egentligen icke fråga om svampar, dels få

vi blott tala om sådana, som äro mer allmänt bekanta.

Agaricus (Lepiota) excoriatus, Mild fjällskifling.
Agaricus (Lepiota) procerus, Stolt fjällskifling.
Agaricus (Psalliota) arvensis, Allmän champignon.

Agaricus (Psalliota) campester, Äkta champignon.

(Hos spåda champignoner äro både huden och fröredningen ätbara.)

Boletus bovinus, Kosvamp.

Boletus edulis, ätlig Rörsvamp.

Boletus granulatus, grymig Rörsvamp.

Boletus luteus, mörkgul Rörsvamp.

Boletus scaber, sträf Rörsvamp.

(Hos spåda rörsoppar behöfva ej fröpiporna bortrensas.)

Clavaria botrytes, Druf Fingersvamp.

Clavaria flava, Höggul Fingersvamp.

(Fingersvamparna passa utmärkt väl till sallad, hvarken hud eller fot behöfva borttagas.)

Fistulina hepatica, Oxtungsvamp; fröredningen ätbar hos de spåda svamparna.

Hygrophorus rubescens, Rödlätta Vaxskiflingen.

Hygrophorus pratensis, Ångsvaxskiflingen.

(Fröredningen alltid ätbar, utom hos gamla exemplar; huden behöfver ej afskiljas.)

Lactarius volemus, Mild Brötling. Ehuru den ej är allmän, anføres den dock för sin godhets skull.

Polyporus ovinus, Färticka; hos de spåda tickorna äro både hud och fröredning ätbara.

Sparassis crispa, Blomkålssvamp; intet behöfver borttagas.

För öfrigt hänvisas till de populära afhandlingar om svampar, som äro utgifna af I. W. Smitt, Arrhenius, Andersson, Lagergren m. fl.

Äfven många svamparter, som visserligen äro oskadliga, men i sitt råa tillstånd skarpa, blifva genast efter behandling med peppar, salt och ättika milda till smaken och lemna en förträfflig sallad, liksom all svampsallad är af närande beskaffenhet. Hit höra flere mjölkskiflingar, främst *Lactarius deliciosus*, läckra riskan. *Cantarellus cibarius*, ätliga kantarellen och *Hydnum repandum*, bleka taggsvampen som i rätt tillstånd hafva en smak af peppar och tvål.

Svamparne böra insamlas i klart och torrt väder, sedan dagen gått af marken. De böra afskäras med knif och icke uppräckas, emedan då vanligen lös jord medföljer och orenar, och man dessutom härigenom förstör en mängd små svampar, som eljes ofta följande dagen äro utväxta. Man behöfver på svampar i allmänhet endast borttaga smuts, skräp och maskangripna delar (och skölja dem), ej huden och fröredningen. Endast rörsoppar och andra med slemmig öfverhud försedda bör man befria från denna. Från gamla champignoner bör man borttaga fröskifvorna. Vissa ätliga svampar smaka bäst i form af sallad, såsom oxtungsvampen — äfven god som rökt — och fingersvamparna, hvilka senare blifva sega genom kokning.

Salladstillredning är visserligen allmänt bekant, men några få anmärkningar torde dock tillåtas, i synnerhet som man så ofta får dåligt lagad sallad. Sallad lagas af fina blad, rötter, stänglar, frukter eller andra delar af olika växter — för att icke tala om sallad af kött, fisk, hummer, kräftor, krabbor m. m. — hvilka råa eller kokta blandas med olja, ättika, salt och peppar, ibland med tillsats af socker, senap, kapris och hårdkokta ägg-gulor. Proportionerna mellan de olika beståndsdelarne måste bero på smak. (Till en ägg-gula anses emellertid, att man bör taga 3 matskedar olja och 1 matsked ättika samt 2 saltspadar salt mot en spade peppar), men sättet att blanda dem kan följa en bestämd regel. I allmänhet är det bäst, om man under tillsats af salt och peppar med salladsgaffeln eller skeden så hopblandar oljan med ättikan — oljan tillsättes endast småningom — att de bägge flytande ämnena bilda en, så mycket som möjligt, innerligt förenad simmig blandning, hvilken gutes öfver salladen och väl omblandas med denna. Men man slår icke så mycket på salladen, att den liksom simmar i en sås, utan blott så mycket, att den blir fullkomligt genomfuktad. När salladen är uppäten, skall det icke synas kvar en droppe sås i salladskålen. Begagnar man ägg-gula, är det så mycket mer viktigt att väl arbeta ihop denna med oljan. Alla beståndsdelar måste, om sallaten skall blifva god, vara af bästa slag. Man tager härtill den bästa provenceolja och finaste ättika. I brist på god olja kan man berga sig med rå ägg-gula eller grädde, och i stället för ättika kan man taga citronsaf. (Alexander Dumas d. ä. gör anspråk på äran af denna »upptäckt»). För dem som tycka om löksmaken, men icke vilja

äta själfva löken, är bäst att begagna den vid *Taraxacum* omnämnda »*chapon gascoigne*». I brist på hvitlök kan man på landet med stor fördel använda *Marasmius scorodoni*, Lökbroskskiflingen, som är rätt allmän i skogs- och ljungmarker.

Salladsskålen bör vara af glas eller äkta porslin. Har man vanlig fajans, kan salladen lätt bli förgiftad, emedan ättikan ur glasyren löser blyoxid, som ofta användes vid fabrikation af oäkta porslin.

Om böcker.

Det berättas, att en gång en amerikansk farmare eller industriidkare, som förvärfvat förmögenhet och byggt sig ett nytt hus, skulle skaffa sig ett bibliotek. För detta ändamål skickade han en större summa till en bokhandlare och bad honom sända böcker för beloppet, hvarjämte han uppgaf höjden på bokhyllorna, så att bokhandlaren kunde hafva något att rätta sig efter.

I viss mån kan man säga, att många ej äro utan likhet med denne farmare, ty huru många är det egentligen, som verkligen *välja*, hvad de skola läsa. I de flesta fall är det modet, det tillfälliga ryktet, som får bestämma, och dock är det sällan, som det moderna är det verkligt bästa, det gedigna, det äkta. Och sannt är, att det ej är lätt att träffa ett godt val midt ibland den öfverväldigande mängd af literära alster, af böcker, tidskrifter och tidningar, som år efter år erbjudes.

I allmänhet torde man kunna påstå, att kvinnan har bättre tillfälle än mannen att läsa, åtminstone inom de s. k. högre kretsarne, ty vid sidan om de husliga bestyren får hon lätt en eller annan timme ledig, under det mannen oftast dagen igenom är upptagen af sitt bestämde arbete och sedan endast är hågad att läsa det, som för dagen kan vara nödvändigt, en tidning eller dyllkt.

En vanlig människa hinner just ej läsa så många böcker i sitt lif. Om vi antaga en ny bok hvar fjortonde dag, så blir det endast 25 böcker om året och på 50 år 1250. Om vi också fördubbla eller tredubbla dessa siffror, så blir summan försvinnande liten i förhållande till allt, som utgifves.

Ni, min läsarinna, har kanske aldrig tänkt på, hvad det vill säga att läsa med förstånd, och huru många gånger mer ni skulle hafva nytta af den summa, ni årligen använder på böcker, om ni gjorde detta.

Har ni hört talas om en »scrapbook»? Det är ett band rent skrifpapper eller en kartong med lösa blad. Där inför man allt, som det kan löna mödan att lägga märke till, och som eljes lätt kunde glömmas bort. Man skrifer upp, hvad man läst, fyller bladen med utklipp ur tidningar o. s. v. Läser man en bok, tecknar man upp hufvudinnehållet, citerar möjligen ett och annat, som är särskildt bra; och så har man ju då, så att säga, ett lexikon till hvad man inhämtat. Dylika »scrapbooks» eller »minnesböcker» äro mycket vanliga bland engelsmännen och förtjänade att komma till användning hos oss.

Konsten att läsa består däri, att man ur en bok hämtar, hvad den innehåller, skiljer mellan hufvudsak och bisak, förstår förhållandet mellan innehåll och form samt slutligen tillagnar sig det nya, som kan förekomma. Många, äfven bildade, läsa som barn; för dem är boken en bild utan skugga och ljus, utan åtskillnad mellan gestalterna, och snart försvinner minnet däraf i ett dunkelt fjärran. De veta ungefär hvad de läst, men kunna ej redogöra därför hvarken för sig själfva eller för andra.

Läs med eftertanke! Om man tager en bok i handen för att läsa, så skall tanken också vara med; gör man det ej för att spara sin tid, så bör man göra det af höflighet mot författaren.

Läs arbetet i följd! Läs ej än här, än där. Börja ej med de sista bladen, utom vid dåliga romaner.

Läs med lugn och utan brådska! För en vårdslös och därför ofruktbar läsning räcker ej lifvet till.

Vi skola alltid läsa för att öka vår bildning. Det är därmed ej sagdt, att alla skola läsa detsamma. Det få lefnadsförhållandena bestämma. De andliga krafter, som under lifvets alldagliga sysselsättningar ej komma med, skola öfvas genom läsning; då först blir det hela människor.

Den närvarande tiden är ett brokigt virrvarr; nya företeelser, nya idéer tränga sig på hvarandra, och man glömmar så lätt det gamla. Helt visst borde vi mer än hittills skåda tillbaka och taga vara på det, som skimrar emot oss öfver gångna århundradens grafvar, och sätta värde på hvad som gifvits oss af folkens stora skalder och skriftställare, genom hvilka vi lära känna nationerna och tidsåldrarna.

För det stora flertalet af människor är emellertid den närvarande tiden mer än tillräcklig; det är ett fält så rikt, att endast ett fåtal öfverskådar det, och konsten att välja är stor.

Kvinnan har oftast en annan smak än mannen, och man skulle lätt kunna upprätta ett bibliotek af böcker, som nästan uteslutande läsas af kvinnor.

Som här ofvan sades, skulle det vara af intresse att känna, hvilka böcker kvinnorna sätta mesta värdet på. Man skulle då få en förteckning på det bästa och för deras sfär mest lämpliga, och helt säkert skulle en dylik förteckning vara af gagn för sådana kvinnor, som gärna läsa, men många gånger äro villrådiga om hvad de böra välja till lektyr.

* * *

På grund af ofvanstående föreslå vi, att de af Iduns läsarinor, som äro intresserade här för, sätta upp en förteckning på de bästa böcker de läst och för öfrigt på de arbeten, som de anse en kvinna böra läsa, såväl inom den nyare litteraturen som inom den äldre.

Förteckningarna sändas till Red. af Idun inom denna månads utgång, hvarefter vi skola antingen meddela en allmän förslagslista eller meddela de bästa af de insända förslagen.

Smånotiser från kvinnovärlden.

I sitt *ättiofjärde* år inträdde den 8 dennes den celebra författarinnan fru Emelie Flygare-Carlén. Hon kan fortfarande glädja sig åt en god helse, endast synförmågan är försvagad, så att hon icke kan igenkänna personer äfven på nära håll. Emellertid ärnar fru Carlén inom kort underkasta sig en ögonoperation, som läkarne anse skola utfalla så lyckligt, att hon kan återfå synen på det ena ögat.

Som vanligt uppvaktades fru Carlén på sin födelsedag af en talrik vänkrets, af pressens representanter och andra beundrare af hennes författarskap. Hon var älskvärdheten själf och konverserade lifligt med de besökande.

*

Ett litet drag af Emma Fürstenhoff har en af våra läsarinor insändt med anledning af hennes biografi i förra veckans nummer.

Vid världsexpositionen i London 1851 var den svenska afdelningen första tiden så underhaltig, att den på intet sätt kunde mäta sig med de an-

dra nationernas och var järför föga besökt. Detta fick Fru Emma Fürstenhoff höra, och rädd att hennes älskade fädernesland skulle behöfva stå med skammen, prydde hon så förtjusande den svenska afdelningen med sina makalösa blommor, att allas blickar drogos dit, och denna förut så ignorerade afdelning blef sedan en af de mest omtyckta och besökta.

*

Vid det sjätte, nordiska skolmötet, som under förra veckan hölls i Köpenhamn, uppträdde bland andra fröken Anna Sandström (signaturen »Uffe») från Stockholm och höll ett föredrag om historieundervisningens betydelse i moraliskt och intellektuellt hänseende. Föredraget, som var synnerligen anslående och formfulländadt, helsades med lifliga applåder. Bland öfriga kvinliga talare, som vid detta tillfälle uppträdde, må nämnas fröken Adèle Vetterlind från Jönköping och fröken Alli Trygg från Helsingfors.

Striden om hjärtan.

Ur ett kvinnolifs historia

af

Johan Nordling.

XVII.

Make eller fader?

(Forts.)

Sedan han flyktigt helsat — i sin handtryckning med grefvinnan hann han dock lägga in en särskild innerlighetens värme — gör han sig underrättad om Sonja.

»Vi talade just om henne», svarade grefven; »hon måtte ej vara rätt kry efter balstrapatserna, jag är riktigt orolig för henne.»

»Hon var redan i går kväll märkvärdigt irriterad», svarade Kurt; »och just därför var jag angelägen i dag höra om henne.»

»Du kan ju gå upp, Kurt; det skulle kanske bäst krya upp henne», sade grefven med ett svagt leende.

Förstulet bytte Kathe och den unge mannen en hastig blick. Kurts panna blef röd, och han svarade i nervös ton.

»Sonja har verkligen förändrat sitt sätt mot mig på denna sista tid så fullständigt, att jag kunde ha skäl att tvifla, att min åsyn längre gläder henne. Särskildt i natt på balen...»

»Min bästa Kurt», bröt grefven af; »fäst dig icke därvid. Hon menar intet därmed. Det är blott en tillfällig sjuklighet i lynnet, som snart går öfver. Att hon älskar dig högt, öfver allt i världen, det vet jag, hennes far. — Kanske allt för högt», tillade han halft hviskande, som för sig själf.

Men Kurt hörde orden och ryckte till, medan ännu en mörk blodsky jagade öfver hans ansikte. Tyst gick han ut ur rummet, och de hörde hans steg i trappan.

Han fann dörren till Sonjas rum inifrån stängd. Han knackade försiktigt.

Intet svar.

Ännu en knackning, ljudligare.

Han lyss. Därinne är allt så tyst, andlöst tyst. Någon måste dock finnas där, då dörren inifrån är stängd i lås. Och till sist tycker han sig förnimma som en svag fräsning af en klädning.

»Sonja», ropar han nu högt; »Sonja, är du inne, så öppna, öppna genast.»

Han blir vred öfver denna halsstarrighet.

Tyst, det knäpper i låset. Dörren går upp på glänt, och kammarjungfrun tittar ut.

»Hvad är detta för ett oskickligt sätt», bryter Kurt ut i upbragt ton. »Hör ni ej, hur jag bultar, människa, och ni understår er att låta mig vänta!»

»Löjtnanten får förlåta, men fröken har bestämt förbjudt mig att släppa in någon annan än grefven, allra minst er.»

»Är hon sjuk — yrar hon — eller hvad skall detta vansinne betyda?»

»Fröken är nyss stigen upp och ännu trött efter balen. Jag har bestämda order.»

»Gå in och säg henne, att det är jag. Hon måste låta mig komma in. Gå genast ur vägen, säger jag.»

I detsamma springer dörren helt upp, och Sonja står på tröskeln, skjutande kammarjungfrun åt sidan.

Hon är mycket blek, och ett mörkt, trotsigt uttryck lyser ur hennes ögon.

»Det behöfves ej. Maria lyder blott min befallning. Hvar till detta skamliga uppträde utanför min dörr? Är ni så litet gentleman, att ni ej ens respekterar mina enskilda rum. Annars — lemna oss genast, *genast!*»

Hon var hänförande skön, där hon stod inför honom, stolt, hög, befallande; och de halft falnade känslorna inom honom slogo i ett enda ögonblick upp i blossande låga.

»Sonja», ropade han, och hans röst skälfde.

Han sträcker ut sina händer. Han vill störta fram att omfamna henne. Men hennes blick håller honom tillbaka.

Kall, hög som en drottning vänder hon sig ifrån honom. Och på en vink slår kammarjungfrun åter dörren in i lås.

Stönande lutar han hufvudet i sina händer. Hvad har han icke sett i detta enda ögonblick klart, intensivt som i blixtnes ljus.

Det tycktes honom, som om han aldrig förr än nu känt den kvinna, som han dock en gång trott sig älska — en ljum, svag underårig kärlek, som ingen kärlek var.

Nu visste han, hvem hon var — han hade förnummit hennes karaktärs väldighet.

Och för hvem, för hvad hade han ej försummat henne? För denna lockande, frestande onda siren, som likt en orm droppade sitt gift i en krets rundt om Sonja, att skilja henne från dem, som stodo henne närmast. Den stolta, rena, höga jungfrun för intriganten, förförerskan!

Hade det då gått därhän, att hon för alltid glidit ifrån honom? Vid denna tanke blef det mörkt inom honom.

Men nej — det var omöjligt. Ännu kunde det ej vara för sent! Han måste — *måste* vinna henne åter...

* * *

Med osäkra steg kom han åter ned i matsalen, där grefvinnan med frisk aptit lät den doftande tryffelfileten sig väl smaka, medan hennes man midt öfver bordet med stor möda sökte bedraga sig själf och henne med konstlad lugn och lama ansträngningar att göra anrättningen heder.

»Nå», frågar grefven och stiger upp från sin plats. »Träffade du Sonja?»

»Hon nekade att taga emot mig», svarade han doft.

»Hvad? Nekade? Hur skall jag förklara detta?»

»Hon har rätt att vara förbittrad på mig», sade Stråle; »jag har ej varit den jag borde mot henne på sista tiden.»

Han stirrade envist i golvet, men han formligen kände stygnet från Kathe Stjärnes blick vid dessa ord.

»Ah, mitt barn, mitt stackars älskade barn», bröt grefven ut i ruelsefull klagan; »öfvergifva då alla henne — far, fästman, alla... Jag måste genast till henne. Hon har mycket att förlåta.»

När Kathe och Kurt Stråle strax därefter voro ensamma i rummet, reser hon sig och går fram till den unge mannen, som ännu står orörlig på samma ställe, utan att lyfta sin blick.

»Kurt», säger hon i otälig ondskefull ton, »hvad vill detta narrespel säga? Är ni då en man eller en vettvilling, som ej vet, hvart eder mamsellkänslighet löper i väg med er. Kom ihåg, intet, intet har jag ännu gifvit er af hvad allt ni begärt, åtrått, tigt vid mina fötter. Jag varnar er — försök ej kompromettera mig; det skulle kanske bli ni, som först föll i den striden.»

Men nu reser han sitt hufvud och med en blick så full af afsky och harm, att till och med denna förslagna kvinna bleknar, ropar han:

»Gå, gå bort ifrån mig — *fresterska!*...»

* * *

Inne på soffan i sitt inre rum ligger Sonja, med händerna krampaktigt tryckta för sitt ansikte, med den späda kroppen skälfvande af hejdlös gråt. Smekande, tröstande, bedjande lutar sig fadren öfver henne.

»Min älskling — min älskling — var nu lugn — hör, se: din far är hos dig. Aldrig mera skola vi förlora hvarandra. Förlåt mig, om jag gjort dig ondt, om jag synt försumma dig ibland för henne, som med våld tog mitt hjärta. Jag har aldrig upphört att älska dig, älska dig högst af allt; du är ju mitt eget kött, hjärta af mitt hjärta. Du har mig ju här, som alltid, helt, helt...»

»Helt?» — säger hon plötsligt och reser sig upp i sittande ställning. Hon betraktar honom

Grefven andas hårdt. Hans blick blir orolig och på den feberheta pannan glänsa svettperlorna i en krans.

Oafslätligt betraktar hon honom. Han söker ord; med allvarliga, forskande ögon. Hennes tårar stanna. »Skall jag då icke längre dela med — med henne...»

han finner dem ej till att svara.

»Helt? Utan att dela?» — upprepar hon.

»Ack, mitt barn,» börjar han till sist med osäker röst. »Din far, din far är jag ju helt. Min kärlek omfattar dig med all sin kraft och värme som från den första dag, jag bar dig på mina armar. Att en ny kärlek, en annan, af lägre art, ej alls detsamma — icke kan den skymma för...»

Men han behöfver icke tala längre, han behöfver icke urskulda, icke dagtunga. Hon springer upp, hon afbryter honom med våldsamma ord:

»Ah, I alle, i röfven mig, plundren mig in på nakna kroppen. Hvarför ej döda mig genast, af nåd, genast — utan pina längre. — Far! Haha — du min far! Och han, den andre, min trolovade! Hennes slafvar ären I, synderskans slafvar. Hade jag hennes ormhufvud under min fot... Bort! Jag vill ej stanna i detta hus, under detta tak; nej, icke en sekund, där hon finnes. Jag lemna er. I skolen slippa mig. Ingen, ingen kan hindra mig...»

Krisen var förfärlig. Något dylikt hade aldrig förr gått öfver hennes läppar. Hela hennes kropp skakade, där hon stod; hennes händer knötes, hennes fot stampade i vrede.

När hon flyr ut ur rummet, först då får fadern sin besinning åter, makt öfver sin kropp, som för-lamats på knä invid soffan. Han störtar efter henne.

På tröskeln slinter hon och faller sanslös.

Kurt står i dörren, skräm, upprörd af bullret. Bakom honom skymtar Kathes ansikte, oroligt och blekt.

»En läkare,» ropar greve Stjärne emot dem.

»Sonja dö — fort, en läkare!»

Och när hans hustru vill stiga in i rummet, stöter han henne hårdt tillbaka och vrider dörren i lås.

Så lyfter han upp den sanslösa dottern i sina armar, betäcker hennes ansikte med kyssar, gråtande, den stolte mannen, som ett slaget barn...

XVIII.

»Drifvande moln».

I flere veckor efter denna dag låg Sonja i en medvetlös häftig nervfeber, under hvilken förhoppningarna för lif och död vexlade som skynarnes skuggor öfver fälten en solvarm sommardag.

Fadern och fästmannen voro nästan aldrig från hennes sida, ehuru hon i febern ej hade någon förnimmelse af dem, som omgäfvö henne.

Mellan grefven och hans unga maka hade alltifrån den stund, då han stötte henne tillbaka öfver tröskeln till dotterns rum, uppstått ett egenomligt förhållande af nervöst vexlande ny och nedan, som ingen af dem förmådde bryta.

En dag vid dotterns sjukbädd — och när han vände åter, låg en kyla öfver hans väsende gent emot hustrun, som hon hade mer än svårt att tina upp.

En kväll i hennes närhet, under det hon lät all sin förföriskhet omsvepa honom som en berusande, giftig ånga, ur hvilken hans lungor drucko och drucko girigare för hvarje nytt andetag — och när han vände åter om natten att vaka vid Sonjas

sida, bredde sig en trotsig ovilja öfver hans sinne att på detta sätt lefvande slitas till döds mellan så skiljaktiga intressen.

En trotsig ovilja, som smalt ner likt den första ljumma snön om hösten, under hvilken jorden ännu ångar sommarvarm.

Smalt ner i det tysta rummet, där nattlampans svagt gröna sken lyste matt, som spädd af mörkret, där hennes hvita lakan bredde sin spetsram kring det feberöda kära, kära lilla ansiktet, och där ljudet af hennes andedräkt i en monoton rytm likt en melankolisk sång trängde direkt till hans fadershjärta med bitter förebräelse och ljufft vemod.

När icke själf emellanåt Karl Stjärne, gripen af en plötslig åtrå efter den kvinnas närvaro, som trots allt band honom, slet sig lös från Sonjas feberbädd för att egna ett par timmar åt Kathe, höll sig denna tillbaka, lemnade knappast sin enskilda våning, där hon intog alla sina mål.

Det vill säga: en stund hvarje dag företog hon en promenad — en lång promenad i regel — numera alltid till fots, trots hon tillförene alltjämt haft en formlig passion för att åka.

Men den som hade sett henne vid den lilla åkarestationen på Myntgatan hvarje middag taga droska till Söder, hade nog haft anledning komma på sina egna tankar. Men i dessa stunder var hon ej grevinnan Stjärne, hon var *Roses moder*.

(Forts.)

Sen till, att *Idun med Modetidning* finnes hos alla edra bekanta!

Förslag till matordning för veckan 17—23 aug.

Söndag: Grönsoppa; ugnstek piggar; oxfilet med kokt rökt skinka och grönsaker; mosspudding; bigaråer.

Måndag: Puré på selleri; ragu på gädda; jordgubbar med gräde.

Tisdag: Biffstek med lök och potatis; filbunke.

Onsdag: Kroketter af oxkött; stufvad sparris; hallon och mjölk.

Torsdag: Spicken rökt skinka med spritärter; blåbärskräm med gräde.

Fre dag: Puré på höns; gädda med pepparrot; frukt.

Lördag: Soppa på grönsaker; stufvad kalffringa med grönsaker; frukt.

Recept.

1. *Ragu på gädda.* Kokt urbenad gädda skäres i bitar, kraftstjertar och sparris i tärningar, hvilket allt med champignoner fräses i smör, spådes med några skedar söt gräde samt stufvas en stund. Raguén upplägges och garneras med förlorade ägg.

2. *Kroketter af oxkött.* En lök hackas och brynes i smör; mjöl och bnljong tillsätts; får koka några minuter; finhackadt kokt oxkött kryddas med peppar och salt och tillsättes jämte 2 vispade äggulor, hvarpå allt uppslås att kallna. Här af formas aflånga bullar, som rullas i rifvet bröd, doppas i vispadt ägg, åter rullas i rifvet bröd, stekas i smör och beströs med litet salt.

3. *Ugnstek piggar.* Fisken kokas blott till en tredjedel. I en långpanna lägges lök, skuren i skifvor, smör och därpå fisken, som öfverläs med litet hvitt vin och stekes i svag ugnsvärme. Äfven champignoner kunna tillsättas. Upplägges garnerad med kraftstjertar eller räkor. Serveras varm.

Hushållet.

Att använda honung (Svar till frågan 648.). 1. Till Efterrätter;

1. Koka en kompott af $\frac{1}{2}$ kg rabarber och $\frac{1}{2}$ kg honung, upplägg den på ett fat, bred tjockt med vispad ägg-hvitskum öfver och sätt det hela en stund i ugnen, att det får litet färg. Ätes med vaniljsås.

2. Surlimpa rifves och blandas med litet stött kanel; ett hvarf där af lägges i botten på en glasskål och öfverhålles

med flytande honung. Därpå kommer ett hvarf skum af söt gräde, så återigen bröd, honung och vispad gräde, tills skålen är full. Garneras med syltade bär.

3. *Halfmogna krusbär* kokas minst $\frac{1}{2}$ timme med honung; därefter tillsättes hälften så mycket mogna hallon; det hela kokas till mos. Af detta blandas några skedblad i uppvispad gräde, som serveras i glasskål.

4. *Hvilka bär* som helst kokas med honung, och kompotten slås i en skål, dock ej med mycken saft. Under tiden har man kokt en »flamri» af mjölk, majsenamjöl, socker och vanilj, redd med äggulor samt till sist uppblandad med ägg-hvitskummet. Denna smet slås öfver frukten och rätten serveras kallnad, utan sås.

5. *Pudding* (engelskt recept). Först blandas $\frac{1}{2}$ kg hvetemjöl med 1 tesked jästpulver, $\frac{1}{2}$ kg njurtalg och litet salt; därefter knådas i degen $\frac{1}{2}$ kg honung (eller sirap), 1 kopp mjölk, 1 ägg och 1 tesked malen ingefära. Kafas, rullas ihop och lägges i en uppbloöt och invändigt med mjöl beströdd handduk, för att (som plumpudding) koka 2 timmar i vatten.

2. Till bakning.

1. *Små pepparkakor:* 1 kg värmd honung, 125 gr smör, 1 kg mjöl, 250 gr socker, 2 gr kanel, 2 gr nejlikor, 3 gr kardemumma, 2 gr pomeransskal, $\frac{1}{2}$ rifven muskotnöt, 60 gr sötmandel samt 35 gr i $\frac{1}{2}$ liter rom upplöst pottaska blandas på bekant sätt. Kafas och små kakor stickas ut.

2. *Tjocka honungskakor.* 2 liter hvetemjöl, 125 gr socker, 60 gr rifven sötmandel, 60 gr smör, kryddor efter behag blandas till en liter uppvärmd honung, och degen arbetas med sked, tills den afvalnat. Då tillsätts 3 hela ägg, hvilka inarbetas väl, och slutligen 35 gr renad pottaska, upplöst i dricka, och 10 gr hjorthornsalt. Degen bredes ut på små plåtar med höga kanter eller i särskildt därtill gjorda blåckränder, hvaraf då många rymmas på en större plåt, och gräddas i ej för varm ugn. Man bestycker ytan med ägg och garnerar kakorna med mandelhalfvor.

3. *Formkaka.* $\frac{1}{2}$ liter honung, $\frac{1}{2}$ tesked kanel, $\frac{1}{2}$ tesked nejlikor och kryddpeppar, 15 söt- och 5 bittermandlar, skurna, 1 tesked hjorthornsalt, 1 tesked

pottaska, 5 hela ägg och $1\frac{1}{2}$ liter rågmjöl. Allt detta röres $\frac{1}{2}$ timme, hålles i smord form och gräddas vid lagom värme 1— $1\frac{1}{2}$ timme. Denna kaka står sig rätt länge.

4. *Fylld kaffekaka:* $\frac{1}{2}$ kg honung kokas och blandas med 125 gr hackad mandel och så mycket rifvebröd (helst rifven surlimpa) som honungen upptager. Då massan kallnat iröres kanel, hackade citronskal och stötta nejlikor och får sedan stå öfver natten. Nästa morgon tillsättes 1 sked rom och så mycket vin, att färsen blir smidig. En vanlig jäsdeg, som till krans eller mjuka kringlor, kafas tunn, massan strykes på, degen rullas ihop och får jäsa innan den sättes i ugnen att gräddas $\frac{1}{2}$ timme.

5. *Tårta:* En vanlig sockerkaka eller biscuitårta skäres midt itu, så att man får 2 bottnar; på dessa hålles försiktigt flytande honung, hvilken kakan snart suger i sig. Bottnarna läggas åter ihop, och tårtan skäres i bitar samt serveras straxt, ty om den står länge, blir den för mjuk.

3. *Till mjödberedning.* Härtill finnes många beskrifningar. Jag hänvisar endast till receptet i Kokboken »Husmanskost».

4. *Till honungsdricka;* hvartill en beskrifning äfven finnes i samma kokbok.

5. *Till sylt.* Pärön syltade med honung äro särdeles goda och få en smak liknande kvitten.

Ett försök att sylta lingon med honung i st. för med sirap torde ej heller utfalla så illa.

6. *Till vin.* En beskrifning står att läsa i Iduns första årgång pag. 302.

7. *Till likörer* går det gärna an att använda honung i st. f. socker. Naturligtvis måste honungen vara väl renad.

8. *Till ättika.* Den grumliga botten-satsen, som man får vid honungsvinberedningen, kan utan vidare hållas i buteljer och ställas åsido. Vätskan öfvergår af sig själf till ättika. Man silar ifrån den klara ättikan, så snart man ser, att den är färdig. Eller man bereder den af svagt honungsvatten (must), som bör ligga länge på varmt ställe.

9. *Till rengörning af sammet och siden.* Oxgalla, honung, sprit och såpa

(eller äggula) kokas i regnvatten; därmed tvättas det på flannel spända tyget medels en svamp. Spriten och honungen hindra tyget att falla. (Närmare tillvägagående återfinnes i nr 1 af Idun 1889.)

10. Till husmedel.

1. *Mot hosta.* Honung smältes öfver ett ljus i en silfversked eller papperslåda och blandas med ingefära. Intages hett.

2. *Mot heshet.* Renad honung röres med citronsaft.

3. *Mot brännsår.* Blåsor undvikas, om man bestycker det skadade stället, (där huden ej gått af) med honung (jfr Idun 1890, nr 21.)

4. *Mot spruckna händer.* Man upplöser en tesked honung i en kopp vatten och ingnider därmed de fullkomligt damfria händerna flere gånger om dagen. Under mellantiden är rådligt att draga på mjuka handskar utan fingrar, och i allmänhet hålla händerna torra.

5. *Honungsvatten.* 1 liter vatten, 1 matsked honung, rekommenderas numera att begagna i st. f. blyvatten.

11. *Till lockmat för fisk.* Färskt hvetebrod, tillsatt med något honung och formadt till små kulor, är god lockmat. Ett mera besvärligt sätt: Hvetekorn kokas i mjölk, tills de kännas mjuka, hvarefter man öfver lindrig eld ger dem en tillsättning af honung och saffran, som kokats i mjölk. Kornen sättas på kroken och slukas af fiskarna med stor begärlighet.

12. *På bröd i stället för smör* finner nog honung stor åtgång i många familjer, blott man ej får det uteslutande en längre tid. *Stenia.*

Klädedräkten.

Ljusa balskor, som blifvit solkiga, kunna åter bli oklanderligt rena, om man gnider dem med uppvärmdt fint mjöl eller med ren vadd, doppad i ljum sprit. Man kan sedan åter lugnt begagna skorna till och med vid elektrisk belysning.

Handarbeten.

Prydnadsask eller handskask. Man tager sönder en nätt cigarrlåda med lock, kläder öfver hvarje enskild del

med fodertyg och spänner öfver detta blå satin eller plysch. Detta yttertyg behöver ej fullständigt täcka insidan, utan spännes endast med långa, täta stygn ett stycke öfver på densamma. Man måste därvid noga tillse, att hörnen bli vackra. Nu broderar eller målar man något mönster på ett band i gammal guldfärg, som anbringas antingen på sned öfver locket eller lodrätt öfver midten af hvarje särskild del, och syr sedan tillsammans dessa. Locket fästes bäst med små gula gångjärn, som döljas af monteringen. Små kulfötter, antingen svarfvade eller af metall, hvilka man kan få köpa i butiker öfver utensiler till löfsågning och träskärning tillhandahållas, skrufvas fast på sina behöriga platser.

Det inre monterar man med små blå, stickade atlasdynor, hvilka förfärdigas separat och sys tillsammans utvändigt med kaststygn, så att inga stygn bli synliga invändigt. Därpå skjuter man ned dem i lådan och fäster dem här och där med några stygn på satinen. Locket förses likaledes med en dyna. En rosett tjänar som handtag vid lockets öppnande. Något väluktande pulver kan inneslutas i dynorna.

Garderoben.

Mögligfläckar borttagas säkrast, om man doppar dem i bränvin och beströr dem med slammad krita. Om en stund tvättar man dem därpå i ljumt vatten.

Ida.

Att tvätta och färga handskar. I många familjer, som lefva mycket med, samla sig hela berg af smutsiga handskar, i synnerhet ljusa sådana, som man med ringa kostnad och ej mycket besvär åter kan göra brukbara. Hvita glacéhandskar tvättas, dragna på handen, med en i mjölk doppad svamp, gnidas, sedan de äro väl rena, torra med en handduk och pressas några timmar mellan ett par tunga böcker. Från tvättning med benzin afträdes, dels emedan denna vätska är eldfarlig, dels för dess obehagliga lukt. Kulörta glacéhandskar lägges man utredda på en fyrdubbelt sammanvikt handduk, doppar ett stycke flanel i mjölk, ingnider det med tvål och bstryker därmed handskarne alltid uppifrån nedåt fingerspetsarne, tills de äro rena, då man hänger upp dem att torka. Gants de Suede tvättar man i upplöst tvål, mjölk och salmiakspirt, upphänger dem till torkning, hvarvid man ofta gnuggar dem och doppar dem, sedan de äro fullständigt torra i kli, hvarigenom de bli mjuka och elastiska. Hvita och kulörta silkesvantar tvättar man i varmt tvål-vatten, sköljer dem duktigt i kallt vatten, vrider ur dem väl och stryker dem torra mellan ett par rena handdukar. Hvita glacéhandskar kunna färgas vackert svarta, i det man drager dem öfver handen och med en liten borste bstryker dem med galläppelsvärta. Sedan de torkat, alljämt utspända öfver handen, bstrykas de ytterligare ett par gånger med samma slags svarta. Efter förnyad torkning gnider man in dem med ett stycke svinfett, hvarigenom de bli mjuka och glänsande, hvarpå man med en grof handduk gnider af dem, tills de ej längre bli svarta, då de ej kunna färgas af sig. Alla handskar, färgade som tvättade, beströr man invändigt med talk, hvarigenom de återfå sin smidighet. Silkesvantar kunna färgas vackra i ett afkok på lökskal. Till ett par vantar beräknar man en handfull lökskal, två hela små rödlökar och en liter vatten. Sedan detta kokat en timme, lägger man i vantarne och låter dem koka tre timmar, hvarpå man tager dem af elden. Man låter dem nu en hel dag stå i lökvattnet, hvarpå de sedan sköljas i flere vatten. Väl urvridna strykas de torra mellan linne. De på detta sätt färgade vantarne få en vacker gul färg, äro tvättäkta och färga aldrig af sig. Silkes-

vantar färgas svarta i ett starkt afkok på alun och blåträ. Till två par beräknar man en liter regnvatten, 213 gr. blåträ och 106 gr. alun. Sedan denna blandning kokat tre timmar, låter man den kallna och lägger vantarne däri, parvis sammanfästade. I denna färg få de ligga tre dagar, hvarpå de först sköljas i varmt rent vatten och därpå i kallt så länge, tills vattnet blir klart. Därpå hängas de upp och strykas halftorra mellan linne. De bli vackert svarta och färga icke af sig, om man sköljer dem tillräckligt.

Sällskapslifvet.

Bollekar. 1). Man gräver så många hål bredvid hvarandra i marken, som det finnes deltagare i leken. Hålen måste vara så stora, att bollen kan stanna i dem. Alla gossar taga hvar sitt hål i besittning. Nu rulla två gossar bollen från ena ändan af hålraden till den andra, fram och tillbaka. Stannar bollen i ett hål, tager ägaren af hålet upp den och kastar den på en af de lekande, som alla hastigt taga till flykten. Träffas en, tager denne upp bollen och kastar den på en annan o. s. v. Om bollen icke träffas, får den, som kastat densamma, en sten i sitt hål och leken börjar på nytt. Den, som först får ett förut bestämt antal stenar, har förlorat och får ej längre deltaga i leken.

2). Man bildar 2 lika starka partier och ställer mot en vägg ett bräde eller en skifva som mål att sikta på. Fem steg därifrån uppdrages ett tvärsträck som gräns. Partiet A ställer sig vid målet. Hvarje medlem kastar ut bollen tre gånger. Partiet B tager upp den och en gosse måste från stället, där han tog upp den, söka träffa målet genom att rulla eller kasta bollen.

Träffas detta flere gånger än gossarne i partiet B äro till antalet, intager detta partiet A:s plats. Om icke, så stannar A. så länge vid målet, tills B träffar bättre. Faller den kastade bollen till marken innanför tvärstrecket, gäller ej kastet, likaså gäller inom partiet B ingen kastning, vid hvilken bollen ej når strecket.

Bakning.

Hvetebröd. Utmärkt godt. 8 cl uppkokt mjölk, 8 d:o skirt smör, 2 ägg samt för 5 öre prässjäst som upplöses i mjölken, hvilken ej får vara mer än ljum, så att jästen väl upplöses vid mycken omröring. Ägg och smör arbetas väl ut, därefter mjöl som till en vanlig skorpdeg. Sedan blötes en handduk i kallt vatten och degen kny-

(Forts. å följ. sida.)

LEDIGA PLATSER.

Plats på landet

som barnvårdarinna för 5 barn finnes att tillträda den 15 aug. för en bildad flicka af god familj. Barnen äro mellan 8 år och $\frac{1}{2}$ års ålder; och skall ifrågavarande fruntimmer åtaga sig läsning med de två äldsta barnen. Godt lynne och angenämt sätt äro nödvändiga egenskaper. Goda rekommendationer fordras. Svar t. »E. G.», Iduns byrå. [2341]

För en anspråkslös, allvarlig flicka med jämt och godt lynne, ej under 20 år, som är skicklig att undervisa barn i de första grunderna, och som dessutom är villig att mellan lästimmarna utöfva tillsyn öfver dem, finnes plats som lärarinna för två barn i en embetsmans familj. Svar med uppgift om lönepretentioner med rekommendationer och åtföljdt af fotografi sändes under adress »Pliktrogen», Kvistrum, p. r. [2345]

I en mindre familj på landet

finnes plats nästkommande 24 okt. för en frisk, stark och anspråkslös bättre flicka, som bör vara kunnig i enklare matlagning samt ega någon vana i mjölk- och smörhandtering. Goda rekommendationer fordras och åldern ej öfver 35 år. Svar med uppgift om ålder, lönevillkor samt fotografi sändes under adr.: »Landtegendom», Vattholma. (G. 4928) [2360]

För en enkel, anspråkslös flicka, som är kunnig och villig att hjälpa en husmoder med barns vård, sömnad och husliga bestyr, finnes varaktig plats i familj på landet. Svar med anspråk och betyg till »R. T.», Kristianstad, Arkelstorps station, p. r. [2336]

Ett fruntimmer af stadgad ålder, villigt att ensamt sköta hushåll för tre skolgossar, erh. plats inst. höst. Refl. härå torde före 1 sept insända svar t. »A. M.», Munktorp. [2337]

PLATSSÖKANDE.

Lärlarinna

med flerårig undervisningsvana söker anst. i skola el. familj. Har aflagt studentexamen och i tre års tid ledt musikundervisn. vid en flickpension i närheten af Paris. Adr. »A. B.», Ornäs, poste restante. [2332]

Plats sök. som lärarinna i vanl. skol- ämn. och musik. Sök. är skicklig i tyska, samt van att underv. Goda rek. Ringa anspr. Sv. till »A. L.» Iduns red. [2338]

Lärlarinna.

önskar plats i fam. för att undervisa barn från 8 till 14 år i vanl. skolämn., språk och musik. Höga betyg, små lönepretent., utmärkta referenser af Auditör Schreibers och fröken Eva Hvitfelt, Linköping. Svar adr. till fröken »Lotten Schander», Linköping. [2346]

Se hit!

En ung flicka önskar till hösten plats i god familj i stad eller på landet för att deltaga i inomhus förefallande göromål. Finnas minderåriga barn, är hon villig biträda vid deras undervisning. Inga anspr. på lön. Sv. torde sändas till »P. E. a 18 år», Allm. Tidningskont., Gefle. (G. 20951) [2347]

En ung norrländska

af god familj, önskar, mot fritt vivre, komma i en treflig familj som sällskap och hjälp uti hushållet. Fullt hemmastadd uti klädsömnad och finare handarbeten. Svar till »H. K.», Söderhamn, p. r. [2348]

En allvarlig och stadgad flicka önskar sig plats i familj på landet för att lära hush.; sök. är kunnig i klädsöm och husl. göromål och är villig att vid behof biträda därmed. Vidare genom svar till »A. A.», Malmö, p. r. [2343]

En anspråkslös flicka önskar till hösten plats som lärarinna i god fam. helst i Norrland; van att inläsa gossar i element.-skolans 1:a och 2:a klass. Betyg och rekommendationer lemnas. Svar till »29», Ockelbo, p. r. [2342]

En anspråkslös flicka från landet, af god familj, önskar plats som sällskap; kunnig att sköta ett hushåll, handarbeten och renskrifning. Underr. lemnas af »Värdinnan», Götgatan 32 A, 3 tr. [2344]

En frisk och stark flicka af akt. fam. önskar plats i stad el. på landet att gå frun tillhanda. Sökanden, som under kunnig husm. ledning lärt hvarjeh. inom ett hus föref. görom., har sedan dess på egen hand skött ett mindre landthush. Små löneanspr. Goda rek. Svar till »19 år», Leksand, p. r. (G. 4873) [2349]

Plats i god fam., helst på landet, sökes af ett fruntimmer med goda referenser och som passar hos ett äldre par eller ensam dam, som önskar omvårdnad o. litet sällskap. I större fam. duger äfven, där sömnad m. m. behöves. Svar till »M. T.», S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm. [2350]

Värdinneplats sökes af ett fruntimmer, som i flere år innehaft dylik anställning. Rekommendationer finnas. Vidare meddelar Fru Emma Ohman, Stockholm, Slussplan 63 B. (G. 4948) [2359]

En bildad 20 års flicka, som genomgått elementarläroverk och handelsskola, önskar plats i familj att undervisa mindre barn, gå frun tillhanda, äfvensom skrifbiträde eller som hjälp och sällskap åt någon äldre dam. Goda betyg. Sökanden är kunnig i finare handarbeten och klädsömnad. Svar motsee tacksamt af »Villig», Karlskrona p. r. [2361]

En ung, anspråkslös flicka, van vid hushållsgöromål, söker till hösten plats i ett aktadt hem att gå frun tillh. eller undervisa minderåriga barn. Vid lön fästes ej afseende, endast ett godt bemöt. Goda rekommendationer. Svar till »L.», Norrköping p. r. [2362]

En ung flicka

önskar komma uti ett kristligt bättre hem, där hon kan få lära allt, som hör till ett hushåll, såväl i stad som på landet, för att sedan kunna förestå ett hem. Reflektande torde insända svar, märkt »T. W. A.», Karlshamn p. r. inom den 15 augusti. [2325]

En ung flicka, som kan förete mögenhetsbetyg jämte afgangsbetyg från folkskolelärlarinneseminarium, önskar i höst plats antingen såsom timplärlarinna vid någon flickskola eller såsom lärarinna åt elever i ett hem, helst i Stockholm. Reflektande härå torde insända svar under adress »S. H.», Karlshamn, p. r. [2311]

Plats sökes.

För en ung flicka af god familj sökes plats såsom bokförare, kassör eller annan dylik sysselsättning. Den sökande har genomgått elementarläroverk för flickor och en ganska omfattande kurs i bokhålleri. Lön begäres icke för den första tiden. Vidare underrättelse genom Fredrika-Bremerförbundets byrå, Stockholm. [2295]

En ung flicka söker plats som guvernant eller sällskap i bättre familj. Den sökande talar engelska o. franska samt är musikalisk. Prima referenser. Svar till »1872», adr. S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm. (G. 20196) [2233]

DIVERSE.

Doktor Carl Flensburg
33 Drottninggatan 33.
Träffas alla dagar kl. 10—11.
Behandlar företrädesvis **Barnsjukdomar.** [1943]

Frågor.

Nr 698. Härmed frågas Iduns läsarinna, om de kunna meddela mig ett råd, hvad man skall använda för att få en långvarig halsåkomma botad? Inflammation på stämbanden har visat sig på två ställen. På snart svar väntar en *olålig patient.*

Nr 699. Med anledning af »Systers» uppgift i Idun, nr 26, om beredning af Karlsbadervatten, begäres ytterligare upplysning om, huru det vanliga vattnet renas och filtreras samt tillvägagångendet vid saltets blandning med vattnet (om t. ex. vattnet skall vara varmt eller kallt, om kärlet får vara öppet eller slutet, om buteljering o. s. v.)

En blifvande moder.

Svar.

Nr 641. Färsk sill renas och benen aftagas, sköljes hastigt och torkas väl. Sedan nedlägger man silen uti en kruka och bestroter hvarje lag med fint salt, socker, hvitpeppar och mycket dill. Attika slås öfver och efter 12 timmar är den färdig — är utmärkt till smörgåsbord, och kan hålla sig en fjorton dagar.

Nr 661. Kan man hysa förtroende till vänskap man och kvinna emellan? Hvarför icke? Hvarför skall den vänskapen ingifva misstroende mer än vänskapen man och man, kvinna och kvinna emellan? Skulle då icke den frågan vara lika, om icke mer, berättigad: »Kan man hysa förtroende till någon vänskap?»

Vänskap, ack det ordet kan ju fattas på så många sätt. Mången anser ett blott och bart umgänge för vänskap; små angenäma öfverraskningar räknas och för vänskap, men man bör dock alltid ihågkomma det gamla ordspråket »I nöden pröfvär man vännen.»

Huru många vänskapsband slitas icke just i nödens stund, ännu fler genom afunden. Två ynglingar ha t. ex. suttit vid hvarandras sida på skolbänken, följt hvarandra klass för klass och delat luft och led i inom skolan; de följas åt kanske ännu ett stycke på lifvets knaggliga stråt; ännu består vänskapen. Men, den ene gynnas af lyckan medan den andre ständigt synes förföljd af ett oblidt öde. Hvar är nu begäret att dela luft och led? Borta, försvunnet! »Man är sig själf närmast», heter det nu. Sammalunda och kanske i högre grad kvinnorna emellan. Icke så med vänskapen mellan man och kvinna. Jag vet, af erfarenhet, att vänskapen på det området är renare, oegennyttigare. Den förädlar och förmildrar mannens sträfvare natur, medan kvinnans tränga synfält därigenom vidgas. Kvinna gläds åt mannens framgångar medan vännen — kamraten afundas. Genom vanan att för den kvinnliga vännen utgjuta sina tankar och erfarenheter fritt och öppet, afhålls mannen säkerligen från många frestelser, som ej äro af beskaffenhet att kunna delgifvas den deltagande väninnan.

Hon åter får genom mannens vänskap och förtroende en klarare inblick i hans själslif, än det ytliga sällskapslifvet i allmänhet erbjuder. Hon lär känna hans tendenser, hans skaplynn, hans meriter och fel. Hon bör genom mildheten i sitt väsen och oegennyttan i sin vänskap kunna väcka till lif mängen ädel, ännu slumrande gnistra i mannens bröst.

Har »Stina» någon manlig vän, vän i ordets rätta bemärkelse, och hyser hon sann och verklig vänskap för honom, så må hon icke låta sig afskräckas af och annan axelrykning från den stora allmänheten, utan odla den vänskapen. Kunna de blott hysa förtroende till hvarandra, dessa båda vännar, den manliga och den kvinnliga, då kan man och hysa förtroende till vänskapen dem emellan.

Tante Anna.

Breflåda.

Augustus. Tack för vänligheten. Ange. Det begärda porträttet kommer möjligen framdeles. Dock torde det väl ej vara Eder obekant, att arten af den nämnda kvinnans verksamhet är tillämplig omtvistad.

Doris H—g. Vi kunna ej ytterligare uppta utrymmet med den utförliga redogörelse för pristävlingen, som två gånger varit införd. Uppgif adress, skola vi sända Eder densamma i korsband.

Max. Varmt tack. Skall användas. Elisabeth L. Rätt nätt. På vi utrymme, begagna vi det gärna. Red.

Innehållsförteckning.

Frances Cleveland; af J. N—g. (Med portr.) — Australiska skaldinnor, tolkade för Idun af Karl Benzon. II: Austral, Féernas land. — En obligatorisk fara, några ord till mödrarna om vaccinationen; af G. I. — Iduns panoptikon. — Blondin eller brunetti? Af nom de plume. — Aterskänkt; skiss af Mathilda Roos. (Forts.) — God ton; en hvardagsstudie. — En sällsamt artikel. (Forts.) — Om böcker. — Smånotiser från kvinnovärlden. — Striden om hjärtan; ur ett kvinnolif historia, af Johan Nordling.

Förslag till matordning för veckan 17—23 aug. — Hushållet. — Klädedräkten. — Handarbeten. — Garderoben. — Sällskapslifvet. — Bakning. — Toaletten. — Frågor. — Svar. — Breflåda.

Syltsocker billigast hos

Fredrik Sydow, Klarabergsgatan 25.

[2239]

Telefon 46 69.

Uti en utländsk familj i Stockholm erbjudes inackordering åt unga damer, som komma till Stockholm för studiers idkande. Förutom daglig öfn. i fransk o. engelsk konversation kan äfven grundlig undervisning erhållas i dessa språk samt i tyska, spanska, stenografi och handarbeten. Referenser och vidare upplysningar lemnas af fru Marianne Johns, född Sugnet, 8 B Karduanmakaregatan, 2 tr. [2140]

Glasögon

Pincenez, Teater- och Reskikare m. m. af bästa kvalitéer hos Fabrikör C. G. Collin, 3 Storkyrkoströmen 3. Filial: 20 Fredsgatan 20. [2358]

Stockholms äldsta

Möbel-Affär,

(f. d. fru D. Josephsons)

83 Järntorget 83

rekommenderar ett stort, välsorterat lager af såväl de mest eleganta som enklare möbler, hvaribland Förmaks- och Salongsmöbler i nya och smakfulla stilar, samt flere sorters Enkel- och Dubbeldivaner af bästa konstruktion. [2357]

Socker, prima Holländsk kross-, 67 öre kilo, Farinsocker från 55 öre kilo, prima svenskt toppsocker 68 öre kilo.

Kaffe, prima grön Java 2 kro- nor kilo, prima Santos 1,90 öre kilo hos

Lagerstedt & Johanson,

Arsenalsgatan N:o 1 A & 2 C. [2363]

"Bort,

laka myggor!» är envar orsak utropa under denna årtid, då de plågsamma myggen blifva för efterhängsna.

Den klåda, som försorsakas af mygg- och flugbett samt sting af andra insekter, försvinner genom ett utmärkt och billigt medel jag härmed erbjuder. Insänd endast 65 öre så erhålles en profask franko.

[2331]

John Fröberg, Finspong.

Familjer, som önska anvisning på dugliga och samvetsgranna yngre lärarinnor för sina barn, kunna erhålla sådan af undertecknad mot insändande af postporto.

Vilhelmina Löfholm.

Föreståndarinna vid Norrköpings högre skola för kvinnlig ungdom, adr. Norrköping. [2243]

Privat Hôtel SALEM.

15—17 Gamla Kungsholmsbrogatan, Stockholm, 3:dje huset fr. Drottninggatan.

Fridfull och angenäm bostad för resande, med eller utan inackordering till billigaste pris. Framhålles särskildt för dem, som ämna besöka läkare, samt skolor, emedan läget är nära Norra Latinläroverket och Tekn. skolan. [2365]

För en 16 års flicka, som under vintern skall vistas i Stockholm för konfirmationsundervisning samt studier, önskas inackordering i bildad familj, helst där franska eller engelska talas. Önskligt om i hemmet jämnåriga finnas. Svar med uppgift å pris sändes till »Inackordering», Ämål, p. r. [2351]

Kuverter!

För vinnande af utrymme realiserar under denna och nästa månad ett större parti Kuverter af flere olika kvalitéer och storlekar, i poster om 200 st. till 50 öre. CARL MARTELL, Stortorget 3. [2312]

Äkta

Haarlemska Blomsterlökar

billigast och bäst

SVENSONS Fröhandel

17 L-a Nygatan 17

Priskurant utkommer i dagarna och sändes på begäran gratis. [2316]

Alldeles nytt och dessutom ovanligt vackra och välsittande äro de omtyckta Damvästar af bästa ullgarn och med stilig isättning och bård, allt i de vackraste färger, som fås endast från ALB. S. JONSSON, Göteborg. Sändes hvar och en mot 4 kr. efter kraf. Parti rabatt. Uppgift storlek. [2272]

Rekvirera gratisprofver å Papper och Kuvert fr. HJALMAR PETERS-SON & C:i, Pappersaffär i parti och minut, Karlstad. (G. 17472) [2006]

Seltersvattenapparat,

på hvilken man för 20 öre erhåller 4 flaskor seltersvatten.

Pris med alla tillbehör kr. 5, pulfver 20 öre pr sats.

Expedieras t. landsorten mot efterkraf. Emballage 50 öre.

Emil Uddenbergs Bosättningsmagasin, 11 Brunkebergstorg 11, Stockholm. [2354]

Hos Svanström & Co, Myntgatan 1, Drottninggatan 9, Södermalmstorg 4, Norrmalmstorg 1,

Pergamentpapper

att användas vid öfverbindung af syltburkar. [2252]

KARL ERIKSSON, Perukmakare, (etablerad 1860). STOCKHOLM 52 Vesterlånggatan 52

Specialité: Peruker för damer och herrar. Fru Erikssons damfrisering verkställer Kamning och arrangerar Brudklädsel.

Allm. tel. 24 18.

[2170]

Henrik Gahns Tvätt-Tvålar

i firmastämplade stycken innehålla ej frätande lut, äro goda och billiga. Rekommenderas åt alla sparsamma och praktiska husmödrar. Säljas i välförsedda detaljaffärer.

Hvarje tvål är stämplad med vidstående fabriksmärke.

[1172]

Sparsamma Fruar!

Gammalt ylle och ull emottages till spånad, väfning af såväl hand- som maskinväfa tyger, äfven passande till gardiner. Schalar, filtar, doffel, utmärkta kläden till herrkostymer m. m.

OBS! Hvar och en får sitt ylle tillbaka i form af garn eller väfnader. OBS! Spånadsafgiften den billigaste här på platsen. Telefon 26 53. [2266]

Hildur Andersson.

12 Klara Norra Kyrkogata 12.

Husmödrar m. fl.!

Låten icke edra matvaror taga skämning. Genom att begagna PRESERVITAS. kunna matvaror af alla slag, råa som kokta, bevaras fullkomligt friska ganska lång tid, och detta utan nämnvärd kostnad eller möda.

Handelskemists intyg samt de mest ample loford om dess användning föreligga.

Säljes hos hvarje välfournerad specierhandlare å 60 öre pr paket samt i parti genom hufvudförsäljningen i Stockholm.

J. Eriksson,

17 Drottninggatan 17.

[2148]

Allm. Telefon 61 36.

Banyuls-Trilles.

Ett aptitgivande, magstärkande vin, afsedt för convalescenter och svaga personer i allmänhet.

Rekommenderadt af många hrr läkare.

Pris för butelj kr 3: — hos

Högstedt & Co.,

[2327] Stockholm, 32 Regeringsgatan.

Försäkrings-Aktiebolaget

Skandia

Stockholm

Hufvudkontor: Mynttorget 1.

[1366]

Iduns Uträttningsbyrå

ombesörjer genom fullt kompetenta personer uppköp i alla möjliga branscher gratis åt Iduns abonnenter och för uppdrag åt andra mot en obetydlig ersättning. Alla saker skickas mot efterkrav och få, när varans art sådant medgifver, returneras (dock genast) mot fraktkostnaden. Dubbelt porto torde medsendas. [1349]

Kunglig Hofleverantör Otto Gillbergs

Etui- & Portföljfabrik,
Specialaffär för alla finare arbeten i läder, plysch, sammet och siden etc.
36 & 38 Hamngatan 36 & 38.
Telefon 49 70.

Rekommenderar sina tillverkningar af alla slags Etuier, Portmonnäer, Plånböcker, Portföljer, Damväskor, Sy- & Smyckeskrin m. m., i vackra mönster.
Montering af Tapesseriarbeten.
Infattar Akvareller, Fotografier och Planscher i ramar med passepartout eller kartonger.

Ramlister till billiga priser.

Obs. Fullständigt snickeri i fabriken.
Goda varor. Egen tillverkning.
Billiga priser. [2273]

Sex för femton!

Till det otroligt billiga priset 2,50 säljer jag, när minst $\frac{1}{2}$ dussin tages, en ny sorts hemstickade extra prima Trikotkläder för 3-7 års gossar. Som antagligen ett mycket stort antal beställningar kommer att ingå, förbehåller jag mig 14 dagars leveransid.
A. Williamson, Vesterlångg. 57, 1 tr.
[1936] Stockholm.

OBS! LUDV. AXELSONS Guld-, Silfver- & Nysilfvermagasin. St. sort. lager t. alla lägst möjl. pris. Förlofningsring. af brukl. storl. på lager. Rep. o. omförsilfring. utf. utmärkt väl och bill. Äkta stenar, guld och silfver uppköpes. [2219] 65 Vesterlånggatan 65, telefon 65.

Hvarje husmoder,

som sätter värde på att vid hembakning erhålla goda småbröd och tårter, spis- och knäckebröd, olika sorters limpor, olika slags karameller och glace samt god jäst m. m., m. m. bör insända 75 öre i frimärken till C. O. Ekblad & Comp:s bokhandel i Vestervik, då portofritt erhålles en tillförlitlig Sats-bok för nämnda ändamål. [2167]

Adolf Bonniers förlag:

Rådgifvare för husmödrar.

En samling råd och upplysningar för hemmet och hushållet. Bearbetning från tyskan af O. H. D. Med 68 upplysande träsnitt. Pris 3: 50, inb. 4: 50.

N ringsmedel o. deras näringsvärde. Inköp af näringsmedel. Råa näringsmedels förvaring. Inläggning o. konservering. Näringsmedelens tillredning. Vattnet i hushållets tjänst. Kokkärl o. hushärad. Arten o. beredningen af olika slags blandningar. Spisens o. kakelugnens skötsel. Ordningen i hushållet. Trätt. Fläckars borttagande. Sprit- och fotogénlampor. Striden mot ohyra i huset o. köket. Praktiska vinkar för varma och kalla dagar. Helsevården i familjen. Sjukrummet. [2149]

Svea Damlifvet.

Tillverkad af finaste kamgarnstyg i endast moderna mönster, blusafson med sleif, pris pr st. 3 kr. Order expedieras till landsorten mot efterkrav.

[2269] A. Williamson, Stockholm.

27 december

är 3:dje dragningen i Kulturhistoriska Föreningens lotteri

på konst-, industri- och slöjdföremål. Lotteriet omfattar 10,000 vinster, värda 175,000 kr., och med hufvudvinster af 2,500, 2,000, 1,500 och 1,000 kr. värde. Lottsedlar till 2 och 3 kr. säljas i alla boklädor. [1939]

Billigast af alla.

För en ny konkursmassas räkning realiseras:

1,000 st. Celuloidkragar som kostat 0,60 nu 0,25	
2,000 par Damstrumpor >	> 0,30
1,700 st. Barnkofter	
hemstickade >	4,50 > 2,50
1,450 > hellylle-Tricot kläder 3-9 år >	7,- > 3,75
2,000 > ext. r:a Damkofter, hemst. >	9,50 > 5,-
1,600 > ext. r:a Mansrockar hemstickade >	10,- > 5,50
600 > Germania d:o hemstickade >	6,- > 3,75
1,200 > Extra r:a damvästar, hemst. >	4,50 > 2,50
600 par halfylle Diagonalbyxor >	2,75
400 > hellylle-Chewiotbyxor, Norrk. >	4,50
1,000 m. korderoj dubb. br. hellylle >	7,- > 4,20
8,000 > fin-fint klädningst. >	0,80 > 0,63
2,000 > halfylle diagonal (det starkaste byxtyg som finnes) i endast moderna mönster >	0,95
2,000 st. Stanleys-Skjortor (dessa äro de finaste och mest praktiska sommaren 1890 kommer att bjuda på i skjortväg) >	2,-
200 dussin näsdukar >	1,50
400 par Kronkorderoj-byxor >	2,75
900 meter Kronkorderoj >	0,90
1,800 st. hemstickade Trikotkläder 3-6 år (ny sort) >	2,50
1,100 > Imit. Jäger-Tröjor till 1,10, 1,25 1,50	
1,400 par > Jäger-Kalsonger >	1,10, 1,25 1,50
2,000 st. Extra r:a hemväfda Förklädstyg 600 dus. r:a hellingne Téservetter med röd bård och fran >	2,50
200 > Hemväfda ext. r:a fillade Borås-Näsdukar cotil. >	2,25
1,700 st. Extra fina hemstickade Flick-Klädnings 3-6 år >	3,50

Prover endast då 20 öre bifogas.
A. Williamson, Stockholm.
Vesterlånggatan 57, 1 tr. upp. [2018]

!! Husmödrar !!

Hafven I ej försökt »Pamelopulver» ännu, så gören det genast. Af endast Pamela och vatten koken I den läckraste kräm; hvarken saft, socker eller potatismjöl behöfves! Säljes i paket à 50 öre. Fråga i närmaste handel, om det finnes där till salu, i annat fall kunnen I rekvirera direkt från fabrikanterna A Winther, Karlstad. [2138]

SVARTVIKS

Stärkelse,

svenskt fabrikat, gifver linnet, utan att förstöra det, en bländande hvit färg. Till salu hos alla specerihandlande i riket. [1487]

S:t Galmier,

nytt läskvatten,

tillverkningen under kontroll af hr professor med. dr S. Jolin.
Bryggeri-Aktiebolaget Sveas Mineralvattenfabrik,
Bergsgatan 23.

Bell telefon 11 97.

Allm. telefon 64 77.

S:t Galmier, det på kontinenten, isynnerhet i Frankrike, mest använda läskvatten är förordadt af svenske läkare och rekommenderas som en lätt och helsosam dryck på grund af nedan stående:

Utdrag ur protokoll vid Svenska läkaresällskapets sammanträde den 27 maj 1890.

§ 6. Hr Sondén omnämde, att artificiellt S:t Galmier-vatten af fabriken Svea införts i marknaden, och förordade dess användning såsom läskedryck i stället för de allt för mycket använda biliner- och vichyvatten. Dessa starkt alkaliska vatten kunde svårigen vara lämpliga att förtära i de mängder, som mängden, ej minst i Stockholm, plägade göra, och det skulle, enligt hr Sondéns tanke, vara vida nyttigare att såsom läskedryck förtära sådant vatten som S:t Galmier, hvilket också på kontinenten erhållit vidsträckt användning i detta hänseende.

Rätt utdraget betygas
M. Sondén.

[2301]

Carl Johansons

Möblerings-affär,

[2306] 45 Drottninggatan 45, en tr.

Stor utställning af Möbler i moderna och antika mönster.

LIF FÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET
VICTORIA
STOCKHOLM

meddelar
Lifförsäkring och
Lifräntor.

[2322] Hufvudkontor:
28 Drottninggatan 28.

Smedman den äldres

Handels-Skola,

Stockholm, Stortorget 16. Allm. telefon 21 77.

Undervisning i alla merkantila ämnen samt levande språk. Anmälningstid kl. $\frac{1}{2}$ 10-2.

Söndagslektioner från början af oktober.

Dugliga biträden erhållas från skolan. Revisioner och bokföringar verkställas.

Obs! Å bref anhålles om fullständig adress. [2317]

GUSTAF HOLMBLOM
KAPP-FABRIK
38 Vesterlånggatan 38
Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [1352]

På Wilhelm Billes förlag:
Huru männen iria.
Den ödesdigra frågan med dess svar
af Agnes Stevens.
Pris 2: 25. [1736]

Bärviner,
Bärsaft och Ättika
af

Liljeholmens Vinfabriks

prisbelönta tillverkningar försäljas hos hrr specerihandlande. Se Idun för fredagen den 25 april.

Viner och safter försäljas på hel- och halfbuteljer, tredubbel ättiksprit på större flaskor, alla försedda med etiketter, innehållande fabriken namn. [1896]

Klädningsstyger
Prover kostnadsfritt.
Requisitioner gratis.
OBS. Möbelskåp och
profver.
FR. MARCUS
Kongl. Hofleverantör.
STOCKHOLM. [1735]

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris — enligt öfverenskommelse mellan Redaktionen och de flesta af Iduns annonsörer.

Hänvisen till annonserna i Idun, erhållen i billigaste pris enligt öfverenskommele mellan Redaktionen och de Fösta af Iduns annonsörer.

FABRIKSMÄRKE

I hvarje välsorterad detaljaffär i Skandinavien samt i Barnängens Försäljningsmagasin, Vesterlånggatan 47, Stockholm, försäljas följande artiklar af prima kvalitet och med elegant utstyrelse:

Barnängens Liljekonvalj-Eau de Cologne, utsökt fin, uppfriskande och ren med rik, naturlig och varaktig liljekonvaljdoft.

Eau de Cologne Royale,
Eau de Cologne for Gentlemen,
Eau de Cologne Excelsior,
Eau de Cologne Concentrée, m. fl., som genom sin friskhet, renhet och rikedom på verklig vällykt öfverträffa alla andra i handelu förekommande fabrikat i denna bransch. Särskildt kunna dessa sorter rekommenderas mot hufvudvärk, dåsigheit, nervositet etc.

Barnängens Parfymer och Essencer med rikaste naturlig blomdoft i smakfullt utstyrda flaskor. Stort urval.

Barnängens Balsamiska Amykos-Aseptin. Genom sina milda, men kraftiga egenskaper är denna Aseptin ovilkorligen att föredraga framför hvarje annat preparat i denna bransch. Se vidare den beskrifning och de intyg från Nordens förnämsta läkare hvilka åtfölja hvarje flaska!

[1725]

Största sortiment af

Tvål,
Essencer,
Eau de Cologne

m. m. hos

41 C.F. Dufva 41
 Drottninggatan

[2340]

Praktiska arbetsskolan för barn och ungdom, högre läroverk för flickor och gossar.

Läroverket, som äger dimissionsrätt, mottager flickor och gossar från nybörjare till sådana, som beredas till studentexamen eller praktiska yrken. Valfrihet i afseende på läsämnen. Handarbete och slöjd. Undervisningen i lefvande språk så ordnad, att lärjungarne under årens lopp äfven lära tala språken. Stor lekplats. Årsredogörelse i Flodins och Fritzes bokhandel. Anmälan hvarje onsdag och torsdag kl. 10-12 i läroverkets lokal, Brunkebergstorg 2.

K. E. PALMGREN. [2334]

På Albert Bonniers förlag har i dessa dagar utkommit:

Fisk-Kokbok.

Innehållande cirka 150 olika fiskrätter, hvaraf cirka 50 äro af en svensk husmor.

50 öre.

Bör kunna bereda en väl behöflig omväxling i hushållens sommar-matsedlar. [2263]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från de och utländska utmärkta fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianinos tagas i utbyte.

OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechtens berömda fabriker.

GUST. PETERSSON & Komp.,
 38 Regeringsgatan 38.

Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmsjö. [1367]

Endast 14 dagar.

Ovilkorlig Slut-Realisation.

Hela mitt rikhaltiga lager uti lokalen n:r 19 Drottninggatan, 1 tr. upp, bestående af

Möbelyger, Gardintyger, Mattor, Borddukar, Divansmattor, Orientaliska Mattor o. Broderier m. m. måste *ovilkorligen slutrealiseras* på 14 dagar till de lägsta reducerade priser, då denna lokal är ifrån den 1 okt. d. ä. till J. & C. G. Bolinders Mek. Verkstads-Aktiebolag uthyrd.

Obs.! Profver och tyger till aftagning utlemnas ej.

Obs.! Gaskronor och andra inventarier kunna få öfvertagas billigt.

JOHN LEMAN,
 19 Drottninggatan 19, 1 tr. upp. [2366]

SUCHARD.

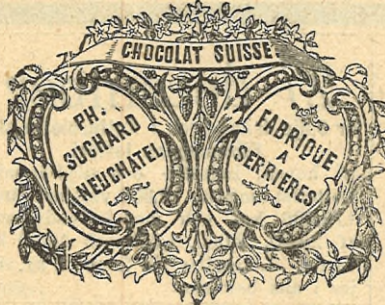
20 Guld- och Silfvermedaljer. Suchard's Chocolad.

Erkändt utmärkt kvalitet.

Samtliga Suchard's Chocolader äro garanterade ren Cacao och socker utan tillsats.

Suchard's Praliner, Gianduja, Noisettes, Nougatines och andra dessertchocolader rekommenderas.

Ärade konsumenter meddelas, att fordna paket, Pure Pâte, osockrad chokolad med blå etikett, numera säljas i kiloförpackning med rödrutig omslag, bärande fabriksmärket. Detaljpriset pr $\frac{1}{8}$ - och $\frac{1}{4}$ -kilokaka är 50 öre och 1 kr. Kvaliteten har ej undergått någon förändring. [1842]

Fabriksmärke.

SUCHARD.

49 HÄGER & C:o 49

49 Regeringsgatan 49

Stor Halfårs-Realisation

af kvar varande sommarlagret, såsom:

Kostymer	från 25 kr.
Paletots	» 15 »
Resrockar	» 30 »

Ett större parti lätta Sommarjackor, Byxor och Västar till billiga priser.

Nattrockar, Jagtrockar, Promenadrockar, Kontorsrockar, Bonjourer m. m. m. m.

Måttbeställningar emottagas fortfarande af 1:a klass arbete och snitt till våra kända, billiga priser.

OBS.! Stor lager af **OBS.!**
 Tröjor och Kalsonger
 realiseras mycket billigt.

OBS.!
 Nouveauté:
 Kostym- och Paletots-tyger.

74 Häger & C:o 74

74 Vesterlånggatan 74

OBS.!
 Nouveauté:
 Byx- och Västtyger.

[2255]

Dufnäs Nya Tvättinrättning.

Obs.! Tvättar endast för hand i förening med lufttorkning. Tvättkläderna hemtas och återställas gratis efter till. sägelse på Kontoret, Birger Jarls Bazar vid Norrmalmstorg. Allm. telefon 85 19. [2135]

Prisbelönade
SVENSKA STICKMASKINER
 40 Drottninggatan 40.
 Se vidare annonsen i månadens första nummer! [1922]

Sängar, Sängkläder,
Täcken och Filtar

i

K. M. LUNDBERGS Bosättningsmagasin
 N:r 7 Storkyrkobrinken N:r 7 [2367]

Juvelerare L. LARSON & C:o, Stockholm: Jakobstorg 1. Göteborg: Ö. Hamngat. 42.